

НОВА СВѢТЛИНА

По следите на новата истина.

отъ проф. Охоровичъ.*)

(„Ребусъ“)

I.

Презъ м. Май, миналата година, въ къщата ми бѣше се събралъ единъ кръжокъ отъ познати, които твърдѣ много бѣха се заинтересували въ хипнотическите явления, по случай откритието на едно дѣте, извѣстенъ феноменаленъ субектъ. Между другото, неговата феноменалностъ се заключаваше въ това, че то бѣше завладано отъ „духа“ на нѣкой си „Панъ“, който не му давалъ никакво спокойствие, мнчелъ го и то крѣскало съ такива силни гласове, щото безпокояло даже съседите. Съ други думи казано: въ къщата на това дѣте било „страшно“. Като се наредихме около масата по правилата на спиритическите сеанси, скоро се убедихме, че нашето дѣте е много разположено къмъ самоволно хипнотизиране (автохипнозъ), презъ което пада на земята, пълзи като четвереного, съблача се, разхвърга наоколо дрехите си, иска да загаси свѣтлината, като обещава, всѣ отъ името на този панъ, че тогава щѣли да се случатъ „страшни работи“.

II, дѣйствително, щомъ огасихме свѣтлината, такси обещаните „страхове“ почнаха: стола се катурна на земята, канакето подскачешъ, по въздуха

*) Забеляжка. Автора на тази статия е Юлианъ Охоровичъ — извѣстния полски ученъ физикъ и физиологъ, познатъ на учения свѣтъ по своите изследвания въ областта на хипнотизма.

захванаха да се носятъ разни кундури. Всичко това най-сетнѣ толкова ми дотѣгна, щото, като запалихъ кибритъ, заварихъ го на мѣстото на престъпленieto, като му уловихъ ржката.—

Понеже и въ втория сеансъ не намѣрихме нищо особено, освенъ това, че дѣтето падаше въ самопроизволень хипнозъ и по самовнушение си въобразяваше, че е обладанъ отъ духа на спомѣнатия панъ, крѣскаше и дигаше шумъ, и че следъ пробуждането нищо не помнѣше отъ всичко това, решихме се да го освободимъ отъ ареста, който му направихме: за науката нѣмаше нищо интересно.

Като го преспахъ, внушихъ му това: „Отъ сега нататѣжъ твоя панъ те изоставя и надъ тебе нѣма никаква властъ; той си отиде и вече нѣма да дойде“.

Още заспалото, но вече на пробуждане дѣте, ний заведохме въ кѣщи, и следъ нѣколко дни имаше възможността да узнаемъ, че страха окончателно се прекратилъ и че по този начинъ свѣта се лиши отъ единъ медиумъ!

Не би ми дошло на ума за тази случка, ако не бѣше се появило следуиущето обстоятелство. Между сжбравшите се мои познати бѣше и сжздателя на „свѣтящето християнство“, извѣстния художникъ Семирадский, който презъ това време живѣеше въ *Варшава*, и който, въ отговоръ на моя скептецизъмъ, относително възможността на медиумите, ми каза това забелѣжително нѣщо: „Да, веднѣжъ азъ видѣхъ много чудни работи въ присѣтствието на извѣстни неаполитанки, нѣща, които по никой начинъ не мога си обясни“, и захвана да ми ги разказва. Но по това нѣщо послѣ ще говоримъ.

Щомъ той свърши, азъ му отговорихъ следуиущето: „Ето вече двадесетъ години наближаватъ, отъ какъ азъ се занимавамъ съ хипнотизма и магнетизма и вѣрвамъ въ него, но никоги съ спиритизма и, надѣвамъ се, никоги нѣма за въ бѣдѣще съ него да

се занимавамъ, защото това, което не може да видя въ този родъ явления — а сжмъ се трудилъ да видя и намѣря, което може да се види — заставлявало ме е или да откривамъ измама, или пакъ ме е карало да дохождамъ до нерешителни резултати, които не са имали нѣкакво научно значение. Освенъ това, тѣзи явления са бивали за мене чужди само по външностъ и обясними, както напримѣръ: вжртението на на масата — неравномѣрното налѣгане на ржцете — тжй нареченото „Кумберландизмъ“ — догаждането чуждите мисли чрезъ произволното движение на мускулите, извършвано подъ влияние на господствуищите мисли. Даже самия Следъ не ми показва нѣщо такова, което да можеше да се признае безъ всѣко противоречие, за нѣкоя нова група явления. Неговото „непосредствено писане“ (*écriture directe*), щомъ се върнжхъ дома, самъ почнахъ да го върша, съдействие на което нѣкой отъ домашните захванаха да ме подозиратъ, че и азъ самъ сжмъ ималъ сношение съ „духовете“.

Не казвамъ, като Буліо: „вървамъ, защото Вий ми говорите; не бихъ повѣрвалъ, ако бихъ видѣлъ всичко това съ собственните си очи“. Това, което ти ми разправяшъ, кара ме да се замисля, но нѣмамъ право да считамъ истината за доказана, защото не мога да я потвърдя съ собственните си набліудения.

—Тогива дойди въ Римъ, ако имашъ възможностъ, да направимъ опитъ заедно съ тази жена.

—Ще дойда му казахъ азъ.

II

Следъ нѣколко месеца, азъ получихъ отъ Семирадский следуиущето писмо:

Римъ, 21 Августъ 1892 г.

Драги Іулианъ, когато бѣхъ въ Варшава разказахъ ти за нѣкои необикновенни явления, на които азъ бѣхъ свидетелъ въ сеансите съ Евзалия Паладино въ Римъ. Тукъ никаква измама не може да

се допустне, защото всички мърки бѣха взети. Изпращамъ ти приклѹчените тукъ отрѣзани статии отъ вѣстника „Popolo Romano“, отъ които ще видишъ, че въ този крѣжокъ нѣкои учени мѣже (между които фигурираха знаменития астрономъ Скиапарелли и бившия министръ на земледѣлието и промишленността Коломбо) имаха възможността да потвърдятъ фактите. Евзалиа, като идѣла за Миланъ, отбила се и при мене, но, за голѣмо съжаление, не могла да ме намѣри, защото азъ не сѣмъ се улучилъ въ къщи. Види се, тя е много бѣрзала, и едва сега азъ се научихъ отъ вѣстниците, каква е била цѣлта на това ѣ пътуване. Въ всѣкой случай, азъ веднага ще ти съобща, ако ми се представи възможността да имамъ съ нея нѣкои сеанси. Като ти стискамъ ржката,

Твой:

Хенри Семирадский.

Въ изпратените отрѣзки отъ вѣстниците казваше се, че въ къщата на извѣстния физикъ—Финчи — ставали спиритически сеанси съ научна цель и че неаполтаеския медиумъ Евзалиа Паладино служилъ за предмѣтъ въ тѣзи опити; тя била нарочно повикана отъ Неаполъ по настояването на извѣстния спиритистъ Куайа, който като наблѹдавалъ явленията на Ломброзо, парекълъ ги „поражающи“ или „необясними“. Освенъ това, казваше се, че въ тѣзи опити всѣкаква мистификация е отстранена и че публиката съ нетѣрпение чака обнародването на тѣзи изследвания.

Разбира се, че отъ начало азъ не бѣхъ въ състояние добрѣ да разбера, какво е това. Като оставихъ настрана вѣстника, за нѣколко врѣме захванахъ да се припомнѹвамъ за едно разоблачение, к ето състоѣло въ това, че учните отказали да подпишатъ протоколите, когато на 31 Септември въ вѣстника „Italia del popolo“ и въ другите вѣстници, протоколите се свършваха съ признаването реалността на явленията, съ признаването неизвѣстната истина и съ изказване за по нататѣшното разследване. Тѣзи

протоколи, както е извѣстно на спиритистите,—бѣха подписани отъ четирма натуралиста и единъ професоръ по философията. Най-насетнѣ се казваше, че на по-вечето отъ сеансите присѣдствували Цезарь Ломброзо, знаменития психиатръ и професоръ по медицината въ Туринския университетъ, и Шарль Рише извѣстния физиологъ и професоръ въ Парижката медицинска школа. Понеже тѣзи два не присѣдствували на всичките сеанси, не подписали протоколите. Само за това ли? питахъ азъ себе си.

Колкото за Ломброзо, азъ знахъ отъ по-напредъ, че той билъ убеденъ по-отъ рано, благодарение на своите по-предидни опити съ Паладино, и се трудѣлъ всичко това да го изясни психиатрически.

Азъ бѣхъ много заинтересованъ да зная какво е мнѣнието на Рише, защото: първо, този човекъ е съ единъ твърдѣ остороженъ умъ въ сжждениата си и е основателно запознатъ съ хипнотизма; и второ, този човекъ ми е много добъръ приятель, съ когото нѣколко месеца наедно сме работѣли. Азъ зная, че той не се задоволява съ никаква теория, а колкото се отнася до фактите, той ще бѣде крайно остороженъ. Отчета на Рише се появи едвамъ презъ месецъ Февруари 1893 година въ „Annales des sciences psychiques“. Той не открилъ никаква измама, не допуска халюцинация, но пакъ не счита опитите безусловно доказани.

Когато азъ си бяхтѣхъ главата съ въпроса, какъ да сжглася твърдата увѣреностъ на Диу-Преля съ осторожността на Ш. Рише и съ подозрението на Торелли, който бѣше по-единъ простъ начинъ обвинилъ Евзачиа, че въ тѣзи опити тя употребява една машинка скрита подъ дрехите ѝ, получихъ това писмо отъ Семирадский:

„Драги Іулианъ, азъ повикахъ Евзачиа. Сега нѣма ли да дойдишь? Тѣзи факти ще бѣдатъ отъ по-голѣмо значение. Азъ вече имахъ, и то твърдѣ случайно, единъ сеансъ съ този медиумъ. Ноя вечеръ

случайно у дома бѣха: Карлъ Миллеръ—художникъ и братовчедъ ми Карлъ Ліудомиръ Прушинскій. Неочаквано влиза Евзапіа и заповѣдва да ѝ донесатъ едно столче, фенерче и други медиумски принадлежности и започна да устроява сеанса: четири души за масата и единъ, жена ми, вжнъ отъ крѣжжѣ да стои до прозореца. Масата се задвижи по стаята и на едного отъ насъ се покачи единъ столъ на главата, а именно на главата на г-нъ Прушинскій. Пианото свирѣше подъ влианіето на прикосновението на невидима рѣжа, а когато пожелахъ и другата рѣжа да засвири, тутакси зачу се свирня отъ двѣ рѣце, а пжкъ третя една рѣжа пазѣше тактъ на стола. Тайнственни рѣце гладѣха присѣтствуиущите по лицето, стискаха имъ рѣцете, а една отъ тѣхъ, по мое желание, остави следи отъ петте си прѣста на една чинийка съ сажда, когато на всичките присѣтствуиущи рѣцете бѣха чисти. Малки свѣтлинки се носѣха надъ насъ въ разни направления, пианото свирѣше и отгласа се носѣше отъ мѣсто на мѣсто; около насъ се чуваше нѣкакво ходене и най-сетнѣ една рѣжа улови тази на жена ми, поведе я кжмъ нашиа крѣжжѣ и я тури между мене и Евзапіа. Едно брадато лице допрѣ се до моето лице и до това на Миллера, като ни даде по една въздушна цѣлувка. Най-сетнѣ масата се подвижи, като ни даде едно: „прощавайте“ (addio) и съ силни удари сеанса се свърши. Почнахме да се разхождаме изъ кжщи. Миллеръ и Прушинскій захванаха, подъ силното впечатление, което имъ се направи, да размишляватъ и се очудватъ, какъ така е възможно, щото такива интересни несжмнѣни факти така малко да са извѣстни на учения свѣтъ! А азъ сжщо, за дълго време, не можехъ да дойда въ себе си. Ще бжде грѣхота, ако се не възползуваме отъ случая. Сжобщи ни, кога ще дойдешъ, за да повикаме Евзапіа отъ Неаполъ. Тя ми се обеща, че безъ друго ще дойде.“

Захванахъ да си мисля: тѣзи хора или са полудѣли или въ тази работа има нѣщо, ако не друго, поне нѣкой особенъ способъ да се лъжатъ хората.

Въ това сжщо време получавамъ вѣстникъ „Новое Време“, дѣто намирамъ два фейлтона, чийто авторъ подробно разглежда отчета, за който се спомѣна, и, като се основава на догадките на Торелли, редактора на Миланския вѣстникъ „Corriere della Cera“ и нерешителността на Ш. Рише, дохожда до заключение, че всичко това е измама, извършена съ помощта на единъ съучастникъ.

Вследствие на това тълкуване пиша още веднъжъ на Рише и го питамъ: има ли нѣщо важно въ тази работа или нѣма?

Рише ми отговаря, че ималъ намѣрение да направи още нѣколко опита съ Евзипа, която желае да повика въ Парижъ, и свършва писмото си така: „колкото се отнася до мене, всичко това, което азъ видѣхъ, не трѣбва още да се счита за безвъзвратно доказана истина, но пакъ отъ друга страна, всичко това заслужва особено внимание“.

Ако е така работата, ще отида, решихъ азъ. Този часъ телеграфирамъ на Семирадский и Рише, че се приготвлявамъ за пътъ и на 12 Май ще бѣда въ Римъ. При това предупредихъ ги, че желая щото Евзипа да бѣде самичка и сеансите да ставатъ въ частна къща.

Понеже излѣзохъ отъ Варшава въ вторникъ, то вечерно време трѣбваше да се пристигне въ Римъ и това стана тѣкмо въ петъкъ вечерта.

Убивахъ скжпото си време да изучавамъ италианската граматика и да размишлявамъ върху това, което можеше да последва. Разсжждавахъ така: едни казватъ, че Евзипа имала нѣкакви приспособления, съ помощта на които тя подимала масата и много други мѣдри изобретения. Други не допускатъ никакъ измама, но по никой начинъ не могатъ окончателно да се увѣрятъ въ дѣйствителността на явления-

та. Най-сетнѣ това не може да бѣде нѣщо неразрешимо! Колкото се касае до резултатите, азъ, разумѣва се, щѣхъ да бѣда много доволенъ, ако се докажеше, че всичко е измама; че при толкова медиуми, които са били разочаровани отъ своите свръхестествени способности, изобличението на още единъ, най-забелѣжителния за сега, когато има спорове съ толкова учени, за менъ ще бѣде удовлетворение и успокоение; и че азъ веднѣжъ за винаги ще престана да се безпокоя отъ спиритистите. Може всичко това да не е положително, защото сто противоречущи факта не могатъ да унищожатъ ни единъ отъ доказаните; но въ очите на повечето учени, и до нѣкъдѣ въ моите, азъ ще се считамъ правъ.

Най-сетнѣ, ако се докаже реалността на тѣзи явления, азъ пакъ ще бѣда крайно благодаренъ. Това може да не разруши моите сегашни понятия, но пакъ, отъ друга страна, какъвъ превратъ ще направи то въ моето миросъзерцание, колко много ще разшири моя тѣсенъ хоризонтъ—страхъ ме е даже да си помисля. Най-много се боѣхъ отъ едно: да не би да се върна съ неувѣреното: „да“ или „не“.

III.

Каква чудна страна е тази Италия! жално е само, че е населена съ италианци! Следъ нѣколко време суша, първия дъждъ намокри Кампанските полета. Сѣното бѣше още изъ ливадите, житото стоѣше още на класовете, толкова хубавия макъ, какъвто никъдѣ не се намира, освенъ подъ италианското небе, се пембенѣе!—Ето и Римъ. Най-сетнѣ ето Гаета; край виллата на Маркиза Рудини, бившия министър-президентъ, въздига се неголѣмия палатъ на Семирадский, отъ двѣте страни заграденъ съ градини. Загледахъ се и искахъ да узная да ли не се върти или подима въ въздуха; но увѣрихъ се, че не, а стои неподвиженъ.

Палми, кипариси привѣтливо и тихо ме привѣтствуватъ, само кучето „Орсо“ си показваше зѣбите.

— Г-нъ Семирадский тука ли е?

— Да, господине! Дружески се пригърнахме. —
Какво нѣщо е тази Евзапиа?

— Представи си, вчера получихъ писмо отъ нея, въ което ми пише, че не била добръ, и че по-рано отъ вторникъ не ще може да дойде.

— Ахъ! съ такива баби всѣкоги така се случва. Може би мапшката ѝ да се е счутила и, следоват., не може да работи.

— За тебе има писмо отъ Рише.

Тукъ трѣбва да спомѣна, че между другите подбуждения, които ме накараха да се запозная съ Евзапиа, бѣше и това не отъ твърдѣ голѣма важностъ. Преди нѣколко недѣли, следъ нѣколко дълги опити и изследвания, на мене ми се възложи да доказвамъ едно твърдѣ рѣдко и до тогава неизвѣстно хипнотическо явление, което позволихъ си да замѣлча, защото не бѣхъ дошелъ до никакво закѣлючение. Това явление толкова далекъ отиваше въ областта на чудесното (на пѣрвъ изгледъ), щото даваше ми възможностъ да вѣрвамъ, че може да има нѣщо още по-чудесно (както съ Евзапиа). При това откритие азъ си спомнихъ за Рише и го запитахъ: не може ли и той да дойде въ Римъ. Ето какво ми той отговори:

„За нещастие, скѣпи ми другарю, не ми е възможно за сега да дойда въ Римъ. Семейни и професорски работи толкова са ме обзели, щото излизането ми отъ Парижъ въ настоящата минута по никой начинъ не ми е възможно. Много сжжелявамъ. Азъ сжмъ просто въ вжсторгъ, че и ти си се рѣшилъ да изследвашъ извѣстните явления. Ако ти се отдаде да откриешъ условиата имъ, какъвъ грамаденъ наученъ напредѣкъ ще направишъ, каква гигантска крачка на напредъ!

По всѣка вѣроятностъ, ти нѣма да закжснѣешъ да сжобщишъ на публиката резултатите на своите наблѣудения. Ако си рѣшенъ да направишъ това, то

публикувай ги въ „Annales des Sciences psychiques“, който азъ ръководя. По този начинъ, надѣвамъ се, дѣлото да стане много по-вече извѣстно, отъ всѣкой другъ начинъ. Душевно преданъ, твой П. Рише“.

А, да, Рише! Нищо не каза, но изправи моето душевно разположение, което бѣше злѣ настроено отъ закъсняването на Евзалиа, която, като попитахме още веднѣжъ, телеграфически отговори:

„По-рано отъ вторникъ, 16 того, не мога до“.

— Нѣма какво да се прави, казахъ на Хенриха. Заведи ме, за развлѣчение, да вида твоето ателие.

Великолепно нѣщо! Разнообразие голѣмо, фигури не много, но всѣка една отъ тѣхъ прелестна, така щото човекъ може да заклѣчи, че ни единъ театръ въ Европа не ще да има такава занавѣса, както краковския. Но освенъ занавѣсата тамъ се намираше и едно платно, въ което заслужваше човекъ да се втрѣнче. На него имаше, напримѣръ: „до кладенеца двойка млади, а край тѣхъ басейна съ водата“; ако тази вода не мокрѣше, то щѣхъ да зарѣжа духа на Евзалиа. Въ това сѣщо време очите ти сѣглеждатъ още по-привлѣкательно нѣщо отъ сѣщия родъ: „странствуиущия търговецъ“, който сѣдѣше на земята, предъ стоката си, която бѣше разтоварилъ и изложилъ на публиката. Предъ него стоятъ двѣ момичета. Като се втрѣнчешъ въ лицата имъ, виждашъ, че едната вече си е избрала нѣкои работи и само пита за цените имъ, а другата още не се е решила. Като се вгледашъ въ рѣцете имъ, ще се убедишъ че лицата имъ говорятъ истината. А онзи ми черенъ търговецъ, задрѣмалъ на слънчевна припекъ, едва отговаря на своите клиентки. Слънцето, отъ друга страна, прежура даже и презъ листата на дърветата — всичко това бѣше прелестъ. На третя страна сѣглеждамъ на една голѣма картина образа на една мома, която полива съ вода единъ разкопенъ цвѣтенъ букетъ. Тази картина не ми се хареса. „Не е хубава“, казахъ азъ. Следъ половина часъ, като се завърнахъ въ студ-

иата, гледамъ че Хенри подмазалъ страните и носа съ бѣла боя и я направилъ хубава.

— Слушай, казвамъ му азъ, може би ти и съ Евзалия тѣй трѣбва да си се нагласилъ, щото, като завъртишъ прѣстите си въ въздуха, — и ето нѣщо чудесно! Обаче, предупреждавамъ те, че ако те уловя на мѣстопрестѣплението, ти ще бѣдешъ веднажъ за винаги оскапдаленъ, защото всичко ще публикувамъ въ „Варшавскій Куриеръ“, така щото не можешъ се показва въ Варшава.

— Почакай, почакай, отговори ми той, нека дойде и Евзалия.

Но Евзалия нѣма още. Отъ мъжа качвамъ се въ читалнята и чета „*Popolo Romano*“ и въздишамъ, или пакъ залазямъ кривите пѣтеки по терасата на плаца и се наслаждавамъ съ хубавите картини, които ми се представятъ въ синеиущите се на Юго-Изтокъ гори, или обръщамъ се къмъ кучето Орсо: „Дай ми краката си“ и Орсо, забравилъ по-предшната недовѣрчивостъ, подава ми краката си. Хенри ми казваше, че съмъ покорилъ сърдцето на този дивакъ. Но нищо не ме сдържа, когато нѣма Евзалия. —

Най-сетнѣ дойде и вторникъ. Чакаме до пладнѣ — нѣма; наस्ताва вечеръ, пакъ я нѣма. Съ кисели лица ний сѣдимъ да я чакаме. Нѣщо се подаде на двора — *Avanti*.

Влиза една не твърдѣ голѣма фигура, доста пълничка, но пакъ достатѣчно стройна, съ една твърдѣ обезобразена шапка, запѣхтѣла, но весела, и захваща да разказва, че по причина на разни порѣчки изгубила деня, и за това дошла толкова късно. —

Много ми е мъчно, че не ѝ разбирамъ добръ езика, но постепенно, при помощта на Г-нъ Семирадскій, захванахъ нѣкакъ да я разбирамъ. Евзалия не е млада, не се отличава съ нѣкаква красота, но съ своите живи и симпатични чърти на лицето произвежда едно миловидно впечатление. Голѣмите ѝ черни очи пуцатъ искри, когато се оживи, а съ ржката си

постоянно жестикулираше, съ истинска южна мимика. Когато е много оживлена бива много забавителна: хваща сжседа си за полите, навежда се, присѣда, а когато ѝ напомнятъ за Торелли, тя даже се разгнѣвява. Но въобще деликатна и чувствителна къмъ чуждите мъжи и неволи.

За да не губимъ времето си, отклонявамъ се отъ по-нататъшното обстоятелствено описание на Евзачиа, което ще направя по-послѣ; заповѣдахъ да приготвятъ масата и ний захванахме да се приготвяваме за първия сеансъ.

IV.

Слугата като разбира каква е работата, отиде си и, понеже въ къщи нѣмаше други да живѣятъ, ний останахме сами. Безъ да обръщаме внимание на това, азъ пакъ заключихъ всичките врати и разгледохъ всичките жгли. Масата, която бѣше нарочно заржчена по случай сеансите, бѣше удобна, съ четири крака, направена отъ бѣло дърво. Азъ я разгледохъ добръ и я изпитахъ да ли не ще може механически по единъ способъ да се подвижи. Шестъ души можаха да сѣдятъ около нея. Масата бѣше турена близо до прозореца и около нея наредени шестъ стола плетени. На средата на стаята на каменната подложка бѣше турена масата, на която обѣдвахме, дѣто бѣха турени разни предмѣти, нуждни за изследването. Между тѣхъ се намираше и единъ магнитъ, който твърдѣ много заинтересова Евзачиа.

— Какво е туй попита тя.

— Una Calaneita — отговорихъ ѝ.

— За какво служи? — Показахъ ѝ, че привлича желѣзо. Тутакаси, съ дѣтинска наивностъ, тя стана да опита да ли не ще да привлѣче прѣста ѝ и, като видѣ, че не се удаде, захвърли магнита съ пренебрегване.

Освенъ Семирадский и Прушинский, другите лица, които взимаха участие въ сеанса, до тогава не бѣха

запознати съ Евзалиа. Всичките присъствуващи, преди всичко, азъ изпитахъ съ хипноскопа да узная, да ли не ще нѣкой да е наклоненъ да се подложи на хипнотическо внушение. Само едно лице се оказа чувствително на хипнотизма. Семирадский и Прушинский бѣха нечувствителни.

Стаята бѣше добрѣ освѣтена. Евзалиа сѣдна откъмъ по-ниската страна на масата, а ний отъ двѣте ѝ страни, като ѝ държахме рѣцете и краката, така щото и най-малкото тѣхно движение не можеше да избѣгне нашето внимание. —

Щомъ сѣдна на стола, Евзалиа стана сериозна. Не се минаха тридесетъ минути и масата захвана да се подвижва, мърдаше се, наклоняваше се, поддигаше се и най-сетнѣ издигна се на четирете си крака въ въздуха и се спуствна съ единъ шумъ. Презъ всичкото това време Евзалиа, която едва си допираше пръстите до краищата на масата, минутно ги отнима, а краката ѝ, които презъ това време бѣха прибрали къмъ колѣните ѝ и ги държахъ съ рѣцата си, не бѣха никакъ изменили положението си. По лицето ѝ човекъ трѣбваше да забелѣжи, че тази жена се чувствуваше болна. Колкото по-силни ставаха ударите на масата, толкова тя по-силно въздъшваше и пѣпикаше.

Понеже презъ всичкото това време стоѣхъ отъ къмъ дѣсената рѣка на медуна и понеже бѣше ми се казало, че всичките движения се почвали отъ лѣвата страна, пожела ми се да мина отъ нея страна. Като че ли мисълта ми се угади отъ Евзалиа, тя тутакси ме помоли да сѣдна отъ лѣвата ѝ страна; тя ме помоли да уловя лѣвата ѝ рѣка и да се допра до лѣвия ѝ кракъ. Въ това време азъ почувствувахъ едно силно движение на роклята ѝ. Тутакси хващамъ плата, но нищо не намирамъ подъ него. —

Повдигането на масата се повтори нѣколко пѣти (около педнадесетъ пѣти, които азъ забелѣзохъ). И

колкото по-малко бѣше свѣтлината въ стаята, толкова по-силни биваха движениата.—

Понеже у насъ владѣеше още подозрението, Евзаша дигна краката си и ги сложи на моите колѣне, като, разбира се, азъ ги държахъ съ едната си ръка, а съ другата ръцете ѝ. Семирадскій, който стоѣше до мене, държеше краищата на роклята ѝ. Масата пакъ продължаваше да се върти и движи, както и по-напредъ.

(Следва.)

Опити по спиритизма въ Каварна.

Това, което читателите на „Нова Свѣтлина“ ще четатъ надолу, ни се праща отъ непознатъ за насъ господинъ, нѣкой си М. Николовъ, началникъ на Каварненската станция. Понеже опитите, които са изложени вътрѣ, се получаватъ навредъ при единъ добъръ медиумъ и понеже общественото положение на дописника ни вдъхва довѣрие, ний даваме мѣсто въ списанието си на това изложение, като оставяме всичката отговорностъ въ истинността на описаните явления върху дописника г. М. Николовъ.

Отъ описанието се вижда, че сестрата на г. М. Николовъ, а отъ части и той самиа, са доста добри медиуми. Сестра му, както и приателя му Гочевъ при това са и пишущи медиуми. Само явяването на сѣнките е май тѣмъно описано. Желателно е по-ясно излагане на тѣзи сѣнки.

Опити по спиритизма се правятъ често въ България, но или не представляватъ нѣщо важно за отбелѣжване, или пакъ не достигатъ до ушите на журналистиката. Ний сме забелѣжвали доста лица баклонни да бждатъ добри медиуми, но тѣ тѣй и ще заглѣхнатъ безъ упражнение, додѣто спиритическата струя, която обхваща сѣ по-дълбоко другите народи не залѣе и нашето общество. При туй у насъ още и не са навикнали да пристѣпятъ съ изискваната

сериозностъ къмъ спиритическите опити и това е една отъ причините на неуспѣха въ произвеждането имъ. Ний сме толкова материалисти по природа, щото не можемъ, поне въ интереса на истината и науката, да забравимъ временно своите предвзетости и да се вдадеме малко съ уважение къмъ едни нови, но за туй дълбоко революционни явления. Спиритическите явления ще превърнатъ съ главата на долу толкова понятия и привички, които материализма е закоренилъ въ насъ, като аксиоми. Само сериозното изучаване на явленията ще може да ни покаже, че спиритизма не е стари мѣдрувания въ нова форма, но наука, която си пробива пътъ упорито между слабите теории на материализма. Забелѣжка отъ Редакцията

Отъ нѣколко години насамъ, често слушахъ отъ приятелите си и отъ други познати, да казватъ, че правѣли опити съ маса, която поставѣли въ движение, като си тургали рѣцете нѣколко души върху нея, и отговарѣла на зададените въпроси съ удари на едина кракъ. Едни отъ тѣхъ успѣвали да поставятъ масата въ движение и повѣрвали, а други, които не успѣвали въ това, останали невѣруйущи; въ тази категория подпадахъ и азъ.

Презъ 1893 година за пръвъ пътъ видѣхъ въ Варна, въ едни наши сродници, една вечеръ да поставятъ масата въ движение. Тогавъ, безъ да зная кои са причините за движението на масата, обяснявахъ си, че това е вселдствие влианието на човеческиа магнетизмъ или електричество, а отговорите, които се получаватъ чрезъ масата, не са друго нищо, освенъ мислите и въображениата на човека, които минаватъ и се предаватъ като по електрическа жица презъ рѣцете въ масата, и ѝ служатъ за отговоръ. По-послѣ бѣхъ прочелъ въ нѣкои книжки отъ „Нова Свѣтлина“, че движението на масата е вселдствие явяването на нѣкакви духове и съ тѣхното съдѣйствие не само масата се движела, но можело да

се пише, рисува, свири, да се виждатъ сѣнки и пр. Азъ не можихъ да направя тѣзи опити тогава, като ги мислѣхъ невъзможни. Освенъ това, тогава азъ се занимавахъ съ други научни нѣща и спиритизма го считахъ, че служи само за развлѣчение, а сега съ нѣколко опита, направени въ видъ на развлѣчение, по неволя ми стана предмѣтъ за изучаване.

Следъ свършването на дневната си работа, вечеръ, за преминаване времето, вмѣсто да се скитамъ по кафенетата, занимавахъ се съ прочитане книжки. Това всѣкидневно, еднообразно и уединено занятие почна да ми става отегчително и за променение на еднообразието, помислѣхъ да имамъ и нѣкои домашни развлѣчения; но гдѣ да ги намѣря тукъ, дѣто наскоро бѣхъ дошелъ и не бѣхъ запознатъ още съ гражданите? Тогава ми дойде на ума за въртящите се маси.

На 26 Януари вечерта, поканихъ нѣколко приятели да направимъ опитъ съ масата, но неможихме да я поставимъ въ дѣйствиe. Причината на това отпадохме на голѣмината на масата. На другата сутрина почнаха нѣкои отъ приятелите да се смѣятъ и подигравать, като казваха, че това е цѣла глупостъ, да се върва въ неволното движение на масата, и че тѣзи нѣща са невъзможни, или ако се правятъ, то се правятъ съ нѣкое друго изкуство. На 25 вечерта, взехъ по-малка маса, поканихъ нѣколцина отъ сжщите приятели и въ продължение на 15 минути я поставихме въ дѣйствиe. Тѣ останаха въ очудване, когато масата почна да отговаря точно на нѣкои отъ зададените имъ въпроси, и повѣрваха.

На 26 вечерта, ако и да не бѣхъ разположенъ, дойдоха нѣколко души любопитни и невѣруиущи, които пожелаха и ме заставиха да поставимъ масата въ дѣйствиe, да видятъ и се увѣрятъ въ истинността на движението ѝ. Съ тѣхъ продължавахме до 12 часа полунощъ. Следъ като си отидоха приятелите, около 1 часа, ний двама съ сестра ми си турихме рж-

цете върху масата, тя почна да се вдига и ний останяхме въ очудване, като какъ тѣй сега само съ двама ни да се движе масата. Вдигнахъ си ръцете, остана само сестра ми, масата пакъ се движи. Тогава ми дойде на ума заявяването на духовете при движението на масата, изгасихъ лампата и гледахме, дали нѣма да видимъ нѣкоя сѣнка до масата, но нищо незабелѣзахме. Почнахъ да ѝ задавамъ слѣдуиущите въпроси:

В. Има ли тукъ нѣкой духъ?

О. Да!

В. Кажете първоначалните букви на името си?

О. Н. Н.

В. Да не сте баща ми? (той се казваше Никола Неновъ).

О. Да.

Тукъ ми дойде на ума, че съ духовете може да се пише и поискахъ да получавамъ отговорите писмено вмѣсто съ удари; но какъ да направя това азъ не знаѣхъ, като мислѣхъ, че трѣбва да има особено правило. Рѣшихъ да науча това отъ масата и почнахъ да ѝ задавамъ отъ ново въпроси.

В. Можемъ ли да пишемъ съ Васъ?

О. Да!

В. Какъ трѣбва да се постѣпи при писането, обикновено ли, или има други правила?

О. Обикновено.

В. Желаете ли да пишите съ мене?

О. Не!

В. Съ сестра ми?

О. Да!

Лампата бѣше изгасена. Турихме една книга на масата, сестра ми взе молива и, като постави ръката си върху книгата, казахме да се напише каквото обича, защото мислѣхме, че нѣма да сполучимъ въ този опитъ и затова не зададохме въпроси. Подиръ малко време сестра ми каза, че чувствува подъ ръката си друга ръка, която държи молива. Ръката ѝ се задвижи неволно и бърже се написа едно име и пре-

зиме, за което ще говоря послѣ, когато провѣря истиността му. Послѣ това име бѣха написани имената на всичките ни братя и сестри подъ редъ на възрастта и най-послѣ подписа на баща ми. Преди да запалимъ лампата, сестра ми каза, че е написала горните имена, понеже познала по движението на ржката. Презъ всичкото време когато сестра ми пишеше, азъ се вирахъ и видѣхъ въ тъмнината сѣнката на другата ржка. Запалихме ламбата, провѣрихме и всичко излѣзе вѣрно. Почерка и подписа бѣше сжщия на баща ни.

Изгасихме лампата и поискахме да ни напише, въ коя дружина, рота и зводъ е по-малкия ни братъ, който на 10 того заминалъ войникъ и до сега не ни е писалъ за адреса си.

Написа: 9 рота, 3 пионерна дружина, зводъ, Руссе.

Звода не бѣше опредѣленъ. Поискавме да се опредѣли въ кой зводъ 1—2—3 или 4? Тукъ духа се колеба и написа като двусмисленно: 4 зводъ.

(Заб. Послѣ получихме писмо отъ домашните, които ни съобщаваха, че адреса на брата ни е: 9 рота 3 пионерна дружина, 4 зводъ. Адреса, който ни се съобщилъ отъ духа, е погрѣшенъ само въ звода. Въ по-последните направени опити узнахме, кои са причините за грѣшките, които се вмѣкватъ при отговорите на духовете).

Попитахъ пакъ: желае ли да пише съ мене?

О. Не!

В. Има ли причини за това?

О. Има!

В. Кои са причините?

О. Понеже съмъ малограмотенъ.

В. Ще мога ли да пиша съ нѣкой другъ?

О. Да!

Припомнихъ си за единъ мой приятель и съученикъ, за когото домашните ми бѣха писали, че у-

мрълъ, но не помня презъ коя година бѣше това. Помолихъ да се яви той и баща ми се изгуби.

Подиръ 10 минути стана помрачаване на стаята, която се освѣтляваше само отъ вжикашната свѣтлина, и се чувствувахе силно движение въ въздуха. Чухме скърцане и стѣпки по дѣушемето, които се приближаваха къмъ масата. Плата, който покриваше дѣушемето на стаята, се подувахе и вжлнообразно се движеше отъ туй мѣсто, гдѣто се чуваха стѣпките. Погледнахме около краката на масата, видѣхме сѣнка, която се изгубва въ нея. Масата почна да се друсва и пращи толкози силно, щото си помислихме, че ще се счупи. Вдигна си едина кракъ високо и почна да ни притиска надъ колѣните. Помолихме я, тя си сложи крака, ний се успокоихме и почнахме да ѝ задаваме въпроси.

В. Кажете си името, кой сте?

О. Хр. Колчевъ.

В. Отъ кой градъ?

О. Карлово.

В. Желаете ли да пишете съ мене?

О. Не!

В. Съ сестра ми?

О. Да!

Сестра ми взе молива, който държеше между втория и третия прѣстъ, и постави ржката си върху книгата. Следъ малко, сестра ми и азъ видѣхме, че отъ къмъ предната частъ молива почна полетка да се изтегля отъ ржката ѝ. Тегленето на молива се продължава до тогава, до когато горния му край остана подъ двата голѣми прѣста и спрѣ. Ржката ѝ неволно се задвижи и почнаха да се правятъ разни криви и смесени кржгообразни линии и следъ тѣхъ чъртежи. Сестра ми, която до този часъ не бѣше никакъ рисувала, сега бѣше почнала да рисува човечески образъ. Книгата бѣше малка, а образа бѣше почналъ да се рисува голѣмъ и когато щѣше да се опредѣли брадата на образа, ржката ѝ бѣ-

ше въ долния край на книгата. Премѣства си ржката къмъ средата на книгата и мислено казва да напише името си и кога е умрѣлъ. Запалихме лампата, видѣхме образа и върху него написано: Христо Колчевъ Карлово 1892. Презъ всичкото време на писането се виждаше сѣнката на другата ржка*).

Попитахме, кого искаше да изрисува?

О. Сестра ви.

В. Желаете ли да пишете съ мене?

О. Не!

В. Има ли за това причини?

О. Да!

В. Какви са причините?

О. Нemoжете Вий да ги знаете.

В. Сжществува ли и сега приателството и обичта между насъ, които сме имали въ ученическия животъ?

О. Сжществува.

В. При всичко, че има причини, въ името на приателството, което сжществува и сега, нemoга ли да напиша съ Васъ поне една дума или име?

О. Може!

Поставихъ си ржката съ молива върху книгата, която почна много полегка да се движи, и написахъ въ тжмнината име Васил; следъ буквата л, ржката ми се задвижи нагорѣ и почна да прави криви линии. Въ това време масата удари два пжти съ крака; азъ почнахъ да гледамъ около краката ѝ, защото не знаѣхъ причините на тѣзи удари, а сестра ми се смѣеше и каза, че не сжмъ написалъ нищо на книгата. Азъ настоявахъ, че сжмъ написалъ името Васил и следъ буквата л чърти. „Нищо не си написалъ“, ми каза тя, защото мислено попитахъ ма-

*). Както тука, тжй и по-горѣ, се казва че стаята била помрачена; лампата огасена, а при това се виждало вжлнообразното движение на постелката и рисуването върху книгата. Молимъ г. дописника да обясни, да ли нощта е била свѣтла, че се е виждало това, или лампата не е била сжвжршено спусната, или друго нщцо. При туй какъ се виждатъ и сѣнките въ тжмнината? Като лжчащи изпарения ли?—Белѣж. на редъ

сата, ако си написалъ нѣщо да удари единъ пжтъ, ако не—два пжти“ и горните два удара били вследствие мисленното ѝ запитване. Запалихме лампата и видѣхме на книгата че нѣмаше написано име, нито пжкъ следи отъ молива.

В. Ще се явявате ли когато Ви повикаме?

О. Да!

В. Ще пишете ли съ насъ, когато пожелаемъ?

О. Да, само съ сестра Ви!

В. Възможно ли е да видимъ сѣнката Ви?

О. Да!

В. Следъ колко минути ще се явите?

О. Следъ 20 минути.

— Явете се на стената, която е срѣщу насъ.

Ржцете си държахме на масата и гледахме на стената. Следъ 5 минути забелѣвахме движение на бѣли и тжмни безформенни сѣнки, които се групираха на стената. Въ това време ржцете и тѣлото ни почнаха да трѣпнатъ и чувствахме да минава презъ насъ единъ видъ като електрически токъ, който постепенно се усиляваше, особено въ сестра ми; тѣлото ѝ почна да се движи напредъ и назадъ, а лицето ѝ се променяваше. Попитахъ я, защо прави тѣзи движения съ тѣлото си? Отговори, че неволно се движи и чувствувала да минава духа презъ нея и отивалъ къмъ стената, до която бѣше сѣднала. Вгледахме се въ масата, видѣхме да излизатъ като изпарение тжмни сѣнки, които се изгубваха въ ржцете на сестра ми. Погледнахме на стената, която бѣше до нея, тамъ видѣхме блѣди сѣнки да се движатъ и отиватъ на стената срѣщу насъ. На стената се бѣше образувала вече доста голѣма и тжмна безформенна сѣнка и ако продължавахме още 10 минути щѣхме да видимъ цѣла форменна сѣнка, но силното тѣлесно движение на сестра ми ни принуди да прекратимъ опита и се отеглиме отъ масата. Сестра ми и следъ това продължаваше още да се движи. Сжмнихъ се, да не би да ѝ станало нѣщо лошо и попи-

тахъ я, защо се движи? Отговори, че чувствува духа да минава обратно презъ нея и отива къмъ краката ѝ. За да се успокои, казахъ ѝ, че нѣма никакъвъ духъ. „Тука е! Виждамъ сѣнки, които се губятъ въ краката на масата“, рече тя и показа съ ржката си, бѣзъ да я доближава; масата се вдигна сама. Сестра ми дойде послѣ въ нормалното си положение и ний се успокоихме. Часа бѣше 4 сутринта.

На сжщата сутринъ 27 того въ 9 часа, сестра ми си постави ржцете върху масата, тя почна да си вдига слабо една кракъ. Въ това време случайно отвори вратата едно момче, слуга при единъ тукашенъ търговецъ. Попитахме масата, може ли да му опредѣли годините?

От. Може.

В. На колко години е?

От. На 17 години, (които опредѣли съ удари).

В. Можете ли да напишете името и годините му?

От. Може.

Писането почна много полека и почерка бѣ дѣтински. Сестра ми каза, че вижда една много малка дѣтинска ржчица, която движи молива. На книгата се написа: Рафаилъ Христовъ отъ Котелъ, 17 годишенъ. Момчето остана смаяно, когато виде името, града и възрастта си написани чрезъ сестра ми, която за пръвъ пѣтъ го виждаше тѣзи сутрина. Ний останахме още по-очудени, когато пожелахме да се напише името на духа. Това бѣше братъ ни, умрѣлъ преди 16 години, когато азъ едвамъ помня, а сестра ми никакъ и незнае; той написа следуиущето: Стефанъ Николовъ братъ ви отъ Карлово умрѣлъ на 5 годишна възраст.

В. Напишете на колко години бѣше сестра ми, когато Вий умрѣхте?

О. На 1 година.

В. Колко години има отъ както е умрѣлъ баща ни?

О. 8 години.

В. Кого най-много обичате отъ братята и сестрите?

О. Сестра си Марийка.

В. Кога се научихте да пишете, вий незнахте?

О. Тамъ ни учатъ да четемъ и пишемъ.

(Заб. Горния отговоръ незная до колко ще бжде вѣренъ, защото при второ запитване, отговори, че биле ръководени отъ други духове).

Тукъ писането спрѣ, ръката се задвижи по-бърже и почнаха да се чъртаятъ разни криви линии. По движението на ръката узнахме, че това е духа на Колчева, който желае да рисува. Повикахъ В. Джундрековъ да присѣтствува и гледа рисуването. Поднесохъ една чиста книга и пожелахме да се изрисува нѣкоя по-добра фигура, която ще пазимъ за спомѣнъ. Чъртежа, който получихме, е черска на човешка глава, изкусно нарисуванъ съ всичките му подробности, като почва стъ горния край, начъртава вътрѣшните части и свършва въ долния край, безъ да се вдигне негдѣ ръката.

Сѣщия денъ въ 1 часа послѣ обѣдъ, самъ поставихъ ръката си на масата върху книгата и казахъ: ако има тукъ нѣкой да ся яви и напише името си. Ръката ми слабо се задвижи и се написа съ дѣтински почеркъ: Стефанъ Николовъ братъ ви. Написахъ сѣщо и нѣколко други имена. Презъ всичкото време на писането, азъ забелѣжихъ освѣнъ сѣнката на моята ръка и друга една по блѣда и по-малка сѣнка на друга ръка и една чисто блѣда, гѣста, влажна и прозрачна материя, която се движеше върху книгата по направлението на молива. Движението и вида на материята може всѣки да си представи каква е била, като постави полека съ устата си или цигарето димъ отъ цигара върху нѣкоя книга, само че тази материя, която видѣхъ, е много по-бистра и чиста отъ дима и сѣдържаше влажностъ.

Вечерта въ 9 ч. 30 м. дойде приателя ми В. Гочевъ, който любопитствуваше да види, какъ се поставя масата въ движение. Тримата си поставихме ръ-

цете и следъ 2—3 минути масата се задвижи. Той пожела, ако е възможно да остане самъ да задава въпроси. Получи се отговоръ, че може, и ний се оттеглихме на страна. Следъ нѣколко въпроса, пожела да пише. Отговори се, че може. Взе моливъ и книга и написа нѣколко отговора на зададените отъ него въпроси, а послѣ почна да чъртае.

Сестра ми, която сѣдѣше отдалечена около единъ разкрячъ отъ масата, почна силно да трепери. Мислѣхъ, че това е вследствие блиското ѝ стояние до масата, и казахъ ѝ да се отдалечи; тя отиде на сръщуположната страна.

В. Гочевъ продължаваше да чъртае на масата, когато азъ станахъ да излизамъ отъ стаята и случайно са спрѣхъ сръщу него и гледахъ движението на ржката му, която почна да се движи по-силно и чърташе разни криви линии и окръжности. Наумихъ си да провѣря, иматъ ли влияние мисленните заповѣди и почнахъ да заповѣдвамъ мислено: „напиши яйцообразни окръжности, по-полека, по-силно, спри“, което се изпълни въ точностъ, като при спирането изпустна молива. Повторихъ горния опитъ, ржката му се задвижи и направи сжщите фигури върху книгата безъ моливъ. Следъ това, ржката на Гочева, която бѣше на масата, затрепера силно на едно мѣсто, а тѣлото му цѣло се движеше заедно съ стола. Въ това време почувствувахъ по тѣлото си тръпки като отъ електричество, които идѣха отъ къмъ краката ми и постепенно се усилваха: усетихъ силенъ натискъ по колѣните, сѣкахъ че нѣкой ме пипа и се качва по мене, космите на главата ми почнаха да настрѣхватъ. Сестра ми, която бѣше полѣгнала на кревата, силно треперѣше, покривките на кревата бѣха въ вълнообразно движение и на всички лица ни изглеждаха като променени. Когато ни се сръщаха погледите съ сестра ми, тръпките ставаха по-силни и нетърпими. Тя забелѣжила че очите ми свѣтѣли силно като свѣщи; тогава излѣзохъ на вжнѣ

отъ стаята, като помислихъ, че това явление е вследствие на погледите ни.

Подиръ 10 минути влѣзохъ въ стаята и сѣднахъ на страна отъ масата на мендерлика; облѣгнатъ на възглавницата, подпирахъ главата си съ дѣсната рѣка, като въ умислено положение. Не се минаха 5 минути, чувамъ по възглавниците силно шумоление; рѣката ми, която бѣше до стената, стана като проводникъ на електрически токъ, който идѣше отъ къмъ стената и презъ нея минаваше по тѣлото ми; тогава почувствахъ пакъ тръпки, а послѣ унасяне на сжнь. Обладанъ отъ страхъ, да не бѣда пренесенъ несжзнателно въ хипнотически сжнь, отстранихъ се отъ стената, пораздвижихъ си тѣлото и погледнахъ къмъ масата, на която имаше единъ листъ бѣла книга. На книгата забелѣзахъ да се явяватъ и губятъ бѣли и тѣмни сѣнки; тогава казахъ да оставимъ лампата съ малка свѣтлина и да гледаме, ще ли се яви нѣкоя сѣнка върху книгата безъ да си поставяме рѣцете на масата. Следъ малко, книгата въ средата си почна да се надига на горѣ и остана единъ видъ като праздно пространство между масата и книгата, подъ която се движеше една тѣмна материя въ видъ на сѣнка. Съ подобна материя се сжглеждаше да бѣше обхваната цѣлата поврхностъ на масата, която материя излизаше като изпарение отъ нея и се групираше подъ книгата. Масата се показваше, че се намира въ трепетно движение и като че желае сама да се вдигне въ въздуха, но силите ѝ не достигатъ. Стаята, която едва се освѣтляваше отъ лампата, притѣмнѣ сжжършенно: електрически тръпки почнаха пакъ да минаватъ по тѣлата ни, въздуха стана задушливъ, погледите ни пакъ се срѣднаха съ сестра ми и тръпките на двамата ни станаха още по-силни и нетърпими; тогава излѣзохме и тримата отъ стаята като оставихме вратата отворена за пречистване на въздуха, а масата занесохме въ друга стая и Гочевъ си отиде.

Преди да си отиде Гочевъ, попитахъ го какво е чувствувалъ при писането, треперането на ржката и движението съ стола; отговори, че всичко това е ставало неволно отъ негова страна, безъ да чувсвува тръпки или друго нѣщо. Минаха се около 20 минути, влѣзохме въ стаята и пакъ чувствувахме слаби тръпки, които при погледите ни се усилваха и послѣ се изгубиха. Причиите на горните явления, които се извършиха съ двамата ни, останаха за насъ необясними.

На другия день подиръ обѣдъ, безъ да зная азъ, сестра ми сѣднала да пише и то за пръвъ пѣтъ писмо на майка ни. Следъ като написала писмото, поднесе ми го да прочета и изпратя по принадлежностъ. Азъ останахъ смаянъ, като видѣхъ почерка и прочетохъ съдържанието на писмото, защото всичко това не бѣше собствено нейно съчинение; тогава тя ми обясни, че щомъ започнала да пише, безъ да си има ни най-малко на ума да призовава нѣкого, явилъ се духа на Колчева и я ръководилъ, което се виждаше отъ самиа почеркъ и съдържанието на писмото. Въ него между друго се казваше и това, че той ще ѝ бѣде учителъ и ръководителъ по писменната частъ, а друга нѣкоя госпожица по ръководѣлието. Подиръ нѣколко дни чрезъ духа на тая госпожица се сполучи да имаме направенъ единъ букетъ.

На другия день (28-и Януари) подиръ обѣдъ, вземахъ отъ единъ приателъ физармоника, да направя съ нея опитъ; но какъ трѣбваше да постѣпя при този опитъ, азъ незнаѣхъ, защото както азъ, също и сестра ми, незнаемъ нито да свиримъ, нито пакъ да управляваме физармониката. Решихъ всичко това да изуча постѣпенно. Казахъ на сестра си да попита масата, има ли нѣкой и ще можемъ ли да свиримъ? Отговори се, че има и ще можемъ. Турихъ физармониката върху масата и чакахме да видимъ какво ще произлѣзе отъ това. Минаха се 2—3 минути, чуваме шумуление въ вѣтрѣшността на физармониката, послѣ „тжнъ, тжнъ, тинъ“, звукове произведени отъ

желтите тенежййки на гласовете, като че нѣкой ги опитваше да нѣма отъ тѣхъ повредени, както това става, когато нагласяватъ акордите на цигулка. Казахъ на сестра си да постави едната си ржка върху клавишите, а съ другата да хване духалото и да чака. Следъ 5 минути, ржката ѝ почна слабо, а послѣ силно да се движи отъ единия край до другия безъ да се прави натискъ на клавишите. Отъ това разбрахме, че духа или не знае да свири, или иска да си играе. Попитахме, кой е и може ли да свири? Отговори, че е Колчевъ и не можелъ да свири. По-молихме го да повика нѣкой другъ духъ, който знае да свири и да ни каже подиръ колко минути ще дойде? Отговори: подиръ 20 минути, и се изгуби. Казахъ на сестра си да постави краката си върху краката на масата, а физармониката да вземе на колѣните си, като постави дѣсната си ржка въ началото на клавишите безъ да я движи, а съ лѣвата да управлява духалото. По едно време духалото се напълни съ вѣздухъ и стана тежко за движение. Дѣсната ржка се задвижи по клавишите, като ги натискаше единъ по единъ, и отъ тѣхъ се чуваха вече ясно музикалните звукове. Когато ржката отмина средата на клавишите, посрѣ се и почна да повтаря по 1—2 и 3 гласа, едни подиръ други, въ видъ на пѣсенъ, която неможахме да разберемъ. Въ това време дохажда брата на приателя, отъ когото бѣхъ вземалъ физармониката, да я иска обратно, подъ предлогъ, че не била тѣхна, и опита остана недовършенъ. Любопитството ми да направя пжленъ опитъ съ физармониката, ме не остави спокоенъ и азъ до вечерта се снабдихъ съ друга физармоника.

Въ 9 часа вечерта, едва що бѣхме сѣднали да се хранимъ на сѣщата маса съ която правимъ опити, дойде Гочо Стойновъ съ госпожата си и синъ му Вжлчанъ да присѣтствуватъ на опитите.

(Забелѣжка. Масата, съ която правимъ опитите, е голѣма 75 с.м. въ диаметръ).

Преди да почнемъ да се хранимъ, въ присѣтствието на горните лица, сестра ми си постави рѣцете на масата и каза: Ако има тука нѣкой гладенъ да се яви и заповѣда отъ вечерята. Масата се вдигна съ всичките нѣща, които бѣха върху нея. Следъ вечерята, по обичая, сестра ми поднесе да дава сладко на гостите. Съществува мнѣние, че маси, които иматъ гвоздеи, не можали да се поставятъ въ движение; но нашата маса е зглобена въ средата съ желязенъ винтъ, и, когато, преди да подаде сладко на гостите, сестра ми остави таблата на масата и каза на духа да заповѣда и си вземе отъ сладкото, тя се вдигна високо безъ да се изсипи капка вода отъ чашите, които бѣха пълни*).

Послѣ това се задаваха разни въпроси отъ присѣтствующите, като се призоваваха и разни духове. Направихме опити съ физармониката, които бѣха извънредно удивителни. Присѣтствующите знаѣха, че сестра ми незнае да свири, и когато почна да ѝ се движи рѣката бърже по клавишите, които издаваха разни мелодични звукове, танцовални пѣсни и хоро, тѣ просто се очудваха. Най-голѣмо впечатление ни направи опита съ физармониката, когато почна да се свири дългото „Господи Помилуй“. Рѣката се движеше полегка, прѣстите изкусно се мѣстѣха по клавишите. Чуха се и гласове, като че ли нѣкой пѣвчески хоръ придружаваше свирнята. Всичко това бѣше необичновено, прекрасно, обаятелно! Приличаше на цѣла погрѣбална процесия, бавна, тѣжна, трогателна. Всички ний стоѣхме съ трогнати сърдца и насълзени очи.

Присѣтствующите пожелаха да се изсвири друга нѣкоя пѣсенъ. Рѣката на сестра ми спрѣ и следъ 5 минути се задвижи бърже и се изсвири българското хоро съ напѣвъ „Я тропнете, да тропнимъ, я

*) Цѣлото повдигане на масата е вече едно явление, което изисква силно развитъ медиумъ. При това тука не се спомѣнува, какъ така се издига масата, внезапно и безъ да си постави медиума рѣцете ли или що? (Заб. отъ Р.)

скокнете, да скокнимъ“. Подиръ хорото пожелахме полжа, която излѣзе още по-фантастична. Когато свирѣше физармониката, вжнѣ въ салона се чуваше шумъ отъ двама души да танцуватъ. Помислихме си, че това трѣба да са нѣкои приятели, любители на танца, които неканено ни посещаватъ и преди да влѣзатъ въ стаята, като са чули физармониката да свири, са пожелали да си потанцуватъ вжнѣ на голѣмия салонъ. Преди да излѣза и видя кои танцуватъ въ салона, стѣпките се чуваха близо до вратата на стаята, въ която бѣхме; когато отворихъ вратата и излѣзохъ вжнѣ, стѣпките се чуваха жмъ края на салона и се изгубиха въ една праздна стая. Мислѣхъ си, че тѣзи приятели нарочно правятъ това и се шегуватъ съ насъ. Потърсихъ ги въ стаята, но ненамѣрихъ никой. Послѣ си спомнихъ, че това явление трѣбва да е било произведено пакъ отъ нѣкои духове*).

Следъ отиването на присѣтствующите, останахме двама съ сестра си на масата; азъ задавахъ въпроси, а тя пишеше отговорите и отъ 12 ч. 25 м. до 1 ч. 30 м. получихме писменни отговори на 33 зададени въпроса, на които оригинала притежавамъ и истинността имъ е провѣрена. Огъ тѣзи въпроси ще съобща само по-интересните и то както са написани въ самиа оригиналъ.

1. В. Ако има тука нѣкой да се яви и напише името си?

Написано съ дребни букви дѣтински почеркъ „Стефанъ Николовъ“.

2. — Кой Стефанъ Николовъ?

— Братви.

3. — На каква възраст сте умрѣли?

*) Свиренето съ физармониката не е толкова чудно явление, понеже тука се извършва автоматически чрезъ ржцете на медиума, когато много пжти се е случвало другадъ да свири съжвръшено затворено пиано безъ да се допира никаква ржка; чудните явления тука са чуването на гласовете, които пѣли, и на шума, като че нѣкой танцува вжнѣ. Ако това не е халюцинация или мистификация, то трѣбва да заклучимъ, че сестрата на г. М. Николовъ е надарена съ силни медиумически способности. (Заб. на ред.).

— Умрѣлъ 5 години възрастъ.

4. — Ходите ли въ Карлово при домашните?

Като зададохме горния въпросъ, ржката се задвижи бърже и съ много едри букви се написа „ходимъ“.

5. — Кой сте?

— Христіу.

6. — Гдѣ ходихте?

— Ходихме въ карлово при ваще.

7. — Какво има у дома?

— Братви е боленъ.

8. — Кой братъ?

— Димитръ.

9. — Ще оздрави ли скоро?

— Ще оздрави единъ месецъ.

10. — Опасна ли е болестта му?

— Ние.

11. — Ще остане ли да живѣе въ Бръзово?

— Нема да остане.

12. — Гдѣ ще отиде?

— Карлово.

(Забелѣжка. Послѣ получихъ писмо, че братъ ми дѣйствително е боледувалъ и следъ това напустналъ дѣгуна си въ Бръзово и сега е още безъ работа въ Карлово).

13. — Ходите ли при домашните си?

— Ходимъ.

14. — Виждате ли всичко?

— Виждами.

15. — Какъ са домашните Ви, живи ли са всички?

— Многоса добре живи здрави са.

16. — Гдѣ е по-малката Ви сестра?

— въ цариградъ.

17. — Ходила ли е скоро при майка Ви и кога мисли да отиде?

— На лято сега дето иди лято ще доди въ карлово презъ май.

18. — Сама ли ще отиде?

— Заидно съ мъжъдси.

(Забелѣжка. Последните два въпроса не са провѣрени).

19. — Има ли дѣца?

— Има момчи; послѣ написа още единъ пѣтъ, като въ двоумѣние: момичи.

20. — Какъ му е името?

Написа само едно О и почна да прави разни криви линии, отъ което разбрахме, че не иска да пише, или незнае положително името му и затова не иска да ни съобщи. Ний почнахме сами да го търсимъ отъ първоначалната буква О. Произнесохме името Олга и той написа Олга, но това не излѣзе вѣрно.

21. — Желаете ли още да пишете?

— Нежелаемъ.

22. — Кои са причините?

— Неможите да знаите причините.

23. — Кога ще се явите пакъ?

— Утри въ 9 часа сутрента.

24. — Гдѣ ще отидете сега?

— Не възможно да знаитина кѣде ходимъ ви.

25. — Трѣбва ли да казваме на другога всичко това, което ни съобщавате?

— възможно всичкоу.

Тукъ направихъ запитване на сестра си, защо въ края на думата „всичку“ пише съ у а не съ о, както го изисква правописаието. Отговори, че пише тѣй, както ѝ се движи ржката, а не собствено отъ нея си. До гдѣто говорихме, ржката ѝ се задвижи и буквата у се поправи на о.

26. — Сърдите ли се, гдѣто тѣй често Ви викаме и обезпокояваме дълго време?

— Не, сега ги оставети тези неща, ами да кажемъ збогомъ и да си отида да си легна иви си легнети за сега збогомъ лека вечъръ.

27. — Имате ли и Вий нужда отъ почивка?

— Имами и ни нужда отъ почивка да немислети че само ви имати збогомъ лека вечъръ. Христо Колчевъ отъ Карлово умрѣлъ 1892 годииа месецъ Юлий 24-ий.

Подписа е написанъ съ още по-голѣми букви, отъ колколкото отговорите на зададените въпроси.

Отъ направените до тука опити узнахме, че духовете немогатъ да даватъ веднага положителни отговори за всѣко нѣщо, а само за онѣзи нѣща, които знаятъ, и за лица, които познаватъ, или съ които постоянно се намиратъ въ сѣприкосновение. Забелѣзано е и това, че когато се попита, напримѣръ, единъ духъ отъ Каварна за нѣкого или за нѣщо въ Варна, той отговаря незнай, или се изгубва и подиръ малко се явява и отговаря много кратко. Да мога да получавамъ безъ затруднение положителни отговори и да имамъ възможностъ да ги провѣрявамъ, постѣпихъ по следующия начинъ: На другия день (30 Януари) подиръ обѣдъ, поискахме отъ Колчева да ни даде сведения за нѣкои нѣща отъ Варна. Отговори, че исканите сведения може да ни даде, следъ като отиде да ги изучи, което ще ни отнеме доста дълго време. Въмѣсто да ходи той да ги изучава, помолихме го да отиде въ Варна, П-и участъкъ домъ №..... и който духъ се намира тамъ да го помоли да дойде и той ще ни даде нужните сведения. Подиръ 10 минути, масата слабо се повдигна сама и съ удари се опредѣли името на духа, който бѣше майката на едни наши братовчедки, живущи въ Варна, умрѣла въ Тулча и сега, споредъ казането ѝ, постоянно се намирала въ Варна около своите. Отъ нея получихме сведения за положението на всички наши сродници въ Варна, които сведения отъ послѣ провѣрихъ писмено и излѣзоха точни, както ни бѣха съобщени. Поискавме сведения за други лица; отговори, че не може да ни удовлетвори, понеже тѣхъ ги непознавала.

В. Познавате ли се съ духа на нашата сродница С....?

О. Познаваме се.

В. Виждате ли се често съ нея?

О. Виждаме се въ къщата на майка ѝ, когато ходя при внучката си.

В. Възможно ли е да ѝ кажете да се яви?

О. Възможно. Сбогомъ.

Яви се духа на нашата сродница С..., която ни даде сведения за нѣща, които ний никакъ не знаѣхме.

Тѣзи сведения, сестра ми провѣрила сама лично, когато бѣше въ Варна, и всичко излѣзе вѣрно.

Отъ 30 Януари до 21 февруари правихме още нѣколко сеанса и получихме отговори на много зададени въпроси, отъ които по-интересни са следующите :

В. Има ли населени други планети, както е населена нашата земя?

О. Има.

В. Посещавате ли другите планети, както посещавате земята?

О. Неможемъ тѣхъ да посещаваме.

В. Кои чловеци най-много посещавате?

О. Свойте, или тамъ, гдѣто ни повикатъ.

В. Принася ли нѣкаква полза на умрѣлите раздаването за Богъ да прости?

О. За живите принася, а за умрѣлите,—не.

В. Каква полза принася за живите?

О. За спомагане на бедните.

В. Кое най-много принася полза за пречистване душата?

О. Както за живите, сѣщо и за умрѣлите са молитвите и доброто възпонинание.

В. Вѣрно ли е, че духовете се прераждатъ?

О. Вѣрно.

В. Можете ли да предсказвате за бждщето?

О. Общо за чловечеството, да! частно за всѣкиго, не.

В. Иматъ ли влияние вашите внушения върху живите?

О. Иматъ.

Мислѣхъ да продължавамъ и за напредъ моите изследвания по тайните явления на духовния миръ, но по едни неочаквани и необясними за насъ явле-

ния отъ 21-и Февруари прекратихме опитите си. Следъ първите опити направени отъ насъ, почти въ всѣка къща изъ Каварна почнаха да правятъ сеанси съ масата. На 12 Февруари, въ една къща, едно 13-14 годишно момиче ученичка, почти презъ цѣлия день се занимавало съ писменни въпроси на масата въ присѣтствието на много лица. Едни отъ тѣхъ не вѣрвали въ неволното движение на ржката, други говорѣли, че не било хубаво, гдѣто се занимаватъ съ масата, трети казвали, ако ѝ стане нѣщо на ржката и пр. Момичето се стрѣска и отъ страхъ станало отъ масата, а ржката му продължавала да трепери и правила неволно разни движения около полвина часъ, следъ което преминава. Сѣда въ друга стая да се занимава съ задачи по математиката и, вмѣсто задачи, ржката му почнала неволно да пише разни фигури, имена и други играчки. Уплашва се, като какъ тѣй, безъ да бѣде на масата,*) да му са движи неволно ржката, избѣгва отъ стаята и отива да каже това на майка си, въ което време ржката му става сжвжршенно неподвижна. Родителите на момичето, обладани отъ страхъ, да не би за винаги да остане неподвижна ржката му, въ сжщия часъ потърсиха средства за лѣкуване, но подиръ 2-3 часа само по себе си момичето дохожда въ нормалното си положение.

На другия день дохождатъ нѣколко госпожи у дома и разказватъ на сестра ми случката, като я убеждаватъ, да се не запимава съ масата, понеже не било хубаво. Сестра ми отъ него день я обладава страхъ, да не би и съ нея да се случи нѣщо, но все пакъ продължавахме.

На 21 Февруари вечерта сестра ми се занимавала съ писменни упражнения по френски езикъ и, както писала на масата, спомнила си за домашните въ Карлово, и въ сжщата минута, когато си помисли-

*) Масата не е необходимо нужна въ медиумическите явления. Медиумическата сила се проявява както съ маса, тѣй и безъ маса, при извѣстно сжсредоточване. Масата се взима само за да се получатъ удари, издигане и пр. (заб. на ред.)

ла за това, вижда отъ кжмъ края на масата, да се показва сѣнка отъ глава, прилична на образа на майка ни. Взема друга чиста книга, поставя ржката си въ горния край на книгата, задава нѣколко въпроса и чакала да получи отговорите писмено; сѣнката се изгубва, а ржката ѝ остава неподвижна. Вгледва се около книгата и въ долния край вижда мжжка сѣнка на единъ вашъ познатъ, голѣма колкото единъ кабинетенъ потретъ да се движи по масата и отива подъ книгата. Тя взима начернува книгата съ друга изгорѣла книга и я оставя върху масата, като си поставя ржцете, съ целъ да се отбелѣжи нѣщо. Въ това време вижда разни сѣнки да се движатъ по масата, които отивали подъ книгата, но ржцете и тѣлото ѝ почнали силно да треперятъ, напуска масата и лѣга на кревата, гдѣто тржпките пакъ продължавали; послѣ почувствувала, че нѣщо ѝ пжлзи по тѣлото, пипа по краката и натиска по колѣната. Оплашена отъ това, разтреперана дойде въ другата стая, гдѣто се занимавахъ, и ми разказа за горните явления. Следъ като я успокоихъ, отидохме въ стаята, взехме книгата отъ масата, на която върху черното имаше три бѣли безформенни отпечатѣка, а на масата сжщите три отпечатани съ черно. Сжщата вечеръ, направихме опита, дали е възможно да се узнаватъ мислите на друго, който нѣма сжобщение съ масата. Авъ сѣдѣхъ 3-4 крачки далеко отъ масата, казахъ на сестра си да попита, може ли да ми се опредѣли това, което мисля въ тжзи минута. Отговори се, че не може. Сестра ми каза: че ти можешъ да мислишъ въ едно и сжщо време за много нѣща и какъ ще могатъ тогава да ти се отдаватъ мислите? Казахъ, че ще си наумя само за едно нѣщо и само за него ще си мисля, до гдѣто ми се опредѣли. Отговори се, че може, и азъ си припомнихъ за единъ мой приятель въ Варна. Името и презимето се опрѣдѣли вѣрно, а за града, вмѣсто Варна, получихме Тулча. Поискахме повторение на града, да не би погрѣшно да е опредѣленъ;

получихме пакъ Тулча. Спомнихме си тогава, че този приятелъ дѣйствително живѣе въ Варна, но е преселенъ отъ Тулча. Отъ нея вечеръ прекратихме занятията съ масата, понеже сестра ми, надхвана отъ други лица, почна винаги да се обладава отъ страхъ, когато ѝ се спомѣнѣше за масата.

Следъ първите сеанси направени въ Каварна отъ насъ, почнаха почти въ всѣка къща да се събиратъ и правятъ опити. Събраните ми сведения отъ направените сеанси въ другите къщи са следущите: Едно 11—12 год. момче е изрисувало чрезъ масата нѣколко рисунки. Между тѣхъ, на първо мѣсто, които правятъ най-голѣмо впечатление на човека, са: Лика на покойния бѣлгарски Князь Батембергъ, бѣлгарския параходъ "Бѣлгария" и вжтрѣшната частъ на апаратната стая на мѣстната Телеграфъ-Пощенска-Станция, съ чиновника както работи на апарата, батериата, жиците и пр. почти съ всичките ѝ подробности, безъ да е идвало нѣкой пътъ съ станцията. Писало е френски и грѣцки, безъ да има понятие отъ тѣзи два езика. Написало е едно писмо на грѣцки езикъ и, когато го прочела по-голѣмата му сестра, която знаела грѣцки, скрива го веднага въ сандѣжа си. Питали я за съдържанието на писмото; отговорила, че всичко това се отнасяло за нея и съдържанието на писмото се забранявало да съобщава даже на майка си. Какво е съдържало писмото, до сега никой не знае.

Другъ единъ приятелъ ми съобщилъ, че той и 12 годишната му сестра притежавали медиумически свойства и двамата се занимавали съ масата. Получили много интересни писменни отговори на задаваните имъ въпроси, които вписвали въ една особна тетрадка, която наскоро била унищожена отъ домашните му безъ негово знание. Споредъ устните му съобщения, тѣ биле успѣли да заповѣдатъ на масата да се движи безъ да си поставятъ ръцете върху нея, да се мѣстятъ лежки предмети въ стаята отъ

едно мѣсто на друго и най-послѣ, по единъ най-легкъ начинъ, успѣлъ да преспи сестра си въ хипнотически снѣхъ.

Оцитите, които са направени отъ насъ, са едни отъ най-обикновенните и са описани тѣй, както са правени, за да може всѣки, който притежава медиумически свойства, да ги провѣри и се убеди въ истинността имъ. Азъ нѣмамъ тази Божественна дарба да мога да продължавамъ по-нататѣкъ изследването тайните явления на духовния миръ, а сестра ми не желае да се занимава. Отъ нѣколко време сжмъ забелѣзалъ да се явява и въ мене, но тя е още слаба и неразвита. По нѣкой пѣтъ поставямъ ржката си съ молива върху нѣкоя книга на обикновенната канцеларска маса, явява се духа на брата и ми на нѣкоя си госпожица Цана Иванова, написватъ имената си съ много слабо движение и се изгубватъ. Ако ми се удаде възможността да се усжвършенствувамъ, азъ ще продължавамъ своите изследвания.

Каварна, 20 Май 95 год.

М. Николовъ.

Забелѣжка отъ редакцията.— Като дадохме мѣсто на настоящата статия въ списанието си, по довѣрие въ честността и името на г. М. Николовъ, ний се водѣхме отъ мисълта да се даде потикъ на нашите читатели да почнатъ сериозно изучаването и опитването на тѣзи нови явления, които се изследватъ строго и старателно отъ учени комисии изъ цѣла Европа напоследѣкъ. У насъ има медиумически сили, но които дрѣматъ неизвѣстни и неразвити. Уп-ражнението ще ги развие и може би скоро между ни да се яви една Евзациа Паладино или единъ Іумъ. При това и съ по-слаби медиуми се достигатъ пакъ добри резултати: устроителите на сеанси ще могатъ сами съ очите си и ушите си да се увѣряватъ въ истинността на спиритическите явления.

Ний ще даваме на драго сжрдце мѣсто въ списанието си на разни фактически сжобщения изъ България, но само съ условие, че, ако подписаните не

ни са познати, тѣ трѣбва да завѣрятъ подписите си и общественното си положение чрезъ градското кметство, за да иматъ и редакцията и читателите довѣрие въ сжобщеното. Г. М. Николовъ самъ обещава да потвърди съ имената на свидетели всичко писано отъ него и ний ще очакваме това, макаръ предварително и да обнародвахме статиата му. Новите истини се нуждаятъ най-много отъ удостовѣрение и точностъ на излагането.

Книгата на Духовете.

отъ Аллана Кардека.

(Продълж. отъ кн. II).

Сжвършенното забравяне миналото.

392. Защо въплотения духъ забравя сжвършенно своето минало?

„Защото човекъ на земята пжленъ съ недостатъци не може, нито е въ сжстояние да знае всичко. Безъ покривалото, което покрива миналото, човекъ би се заслѣпилъ, както оня, който минава непосредствено отъ сжвършенна тжмнина, въ ярка свѣтлина. „Човекъ е по-въ себе си като не помни нищо отъ миналото.“

393. Какъ може, човекъ да бжде отговоренъ за дѣла, които не помни, и какъ може да откупи грѣхове, на които сжществуването нито подозира? Какъ може да се ползува отъ придобития опитъ презъ миналите сжществувания, подпаднали вече въ сжвършенно забравяне? Страданиата на живота би били полезни за човека, ако той знаѣше цѣлта имъ, нѣ тжй като той не помни нищо, всѣко ново въплотяване е едно начало за него, и тжй той трѣбва постоянно да захваща и никога да не свжршва. Вжрху туй какъ трѣбва да мислимъ, като всичко това ни се види противоречиво на Божиата справедливостъ?

„Следъ всѣко ново сжществуване, човекъ придобива по вече разумъ и проникателностъ; той по-лесно отличава доброто отъ злото. Какъ щѣше да се оцени достойнството и отличи напреджка, ако човекъ помнѣше миналото? Когато духа се върне въ своя първобитенъ животъ, който е духовния, всички миналъ неговъ земенъ животъ се разстила широко предъ очите му. Той вижда подробно грѣшките, които е сторилъ и които са били причина на неговите страдания; той узнава средствата, чрезъ които би поправилъ тѣзи грѣшки. Той разумѣва, че страданията, които му са били дадени, били справедливи и тогава той се решава да се въплоти въ новъ земенъ животъ, чрезъ който да поправи грѣшките на предпоследното земно сжществуване.

Той тогава дири аналогични страдания съ онѣзи, които прекаралъ, или избира борба съ страдания сжответствени на своя напреджкъ и сили. Той се моли на по-вишите духове да му помогнатъ, да го ръководятъ въ това ново трудно предприятие, защото той знае, че духа, който му се дава за водителъ въ новия животъ, ще се старае да му внушава мисли, желаниа и стремления, чрезъ които да поправи миналите грѣхове; той знае, че неговия водителъ ще му вдѣхва единъ видъ *самосжзнание за поправление на миналите грѣшки*. Това самосжзнание са разните мисли и идеи, които неволно ни дохождатъ; тѣ са различни, кога добри, кога лоши, и даже понѣкогажъ престъжни; тѣ ни дохождатъ неочаквано; ние противъ тѣхъ се боримъ инстинктивно, и по-вечето пжти ги отдаваме на възпитанието и началата, които сме получили отъ родителите си, когато това е чиста гласъ на сжвестта, който ни говори и подсеща жжмъ доброто; този гласъ е възпомянанието на миналото; този гласъ е, който ни предизвѣстява да не подпаднемъ пакъ въ сжщите грѣшки, които сме сторили. Духа, като влѣзе въ новия животъ, ако протърпи тѣзи изпитания съ самоотвжржение и ако над-

вие на всичките неприятни и нещастни обстоятелства, той се възвизава и влиза въ иерархията на висшите духове, когато остави земния вжплотенъ животъ“.

Ако презъ вжплотения животъ нѣмаме едно ясно вжзпоминание на това, което сме били, и на това, което сме сторили, добро или зло, презъ миналите наши сжществувания, тѣ имаме врождените чувства, самосжзнанието и инстинктивните наклоности, които са вжзпоминанието и следите отъ нашето минало и чрезъ които нашата сжвестъ ни извѣстява и подсеща да не подпаднеме на сжщите грѣшки, а да ги надвишемъ и напреднемъ.

394. Въ свѣтове по-напреднали отъ нашиа, въ които человетеите не са тжй притѣснени отъ разни физически нужди и недостатъци, тѣзъ разумяватъ ли, че са по-щастливи отъ насъ?

Тжй като щастieto е относително по разните свѣтове, тѣхните жители чувствуватъ ли положение-то си за да го сравнятъ съ по-малко щастливите люди?

И тжй питаеме, да ли жителите на тѣзи свѣтове, въ това свое положение, се считатъ нещастни, както ние се оплакваме отъ своята сждба, като не ни е вжзможно да сравнимъ по-долниото си минало сжществувание съ сегашното?

„На тѣзи ваши вжпроси имаме два различни отговора да дадемъ. Има свѣтове, жителите на които помнятъ много ясно и подробно всичките обстоятелства на миналите си сжществувания. Тѣ, разумява се, знаятъ и могатъ да оценятъ щастieto, което Богъ изобилно имъ дава; нѣ има други свѣтове, на които жителите, макаръ да се намиратъ въ много по-добри условия отъ вашите, не са по-малко натоварени отъ неприятности и нещастия, защото не са тжй развити, щото да оценятъ положеннето си и следователно да иматъ вжзпоминания ясни и проницаемость достаточна; нѣ тѣ нѣматъ ясни вжзпоминания и не могатъ да ценятъ своето сжстояние, като человетеи, тѣ го ценятъ като духове“.

Не забелѣзвате ли въ забравянето на миналите съществуващия Божие то providение, най-паче ако тѣ са били много мжчителни? Само въ схжършенните свѣтове, когато миналите възпомянания сестанатъ много далечъ и се считатъ като нѣкой лошъ сжнь, има защо да се помнятъ. Въ долините свѣтове настоящите страдания не би ли били увеличени и претрупани отъ възпомянанието и на миналите страдания, по-рано претърпени? Отъ това трѣбва да заключимъ, че всичко, което Богъ е разпоредилъ, е добръ разпоредено и ние нѣмаме право да критикуваме неговите дѣла и да намираме грѣшки въ природните закони.

Възпомянанието на нашите лични минали съществуващия би имало много важни неудобства; въ нѣкои важни обстоятелства то могло би да ни унижи и осрами; въ други случаи да възбуди нашата гордостъ и всичките наши страсти и следователно да препятствува въ нашата свободна воля. Богъ, за да ни поправи, ни е далъ точно онова, което е трѣбвало за нашия напреджкъ: гласа на съвестта и нашите инстинктивни наклоности; той ни отнима това, което може да ни повреди, и то за нашето добро. Нека прибавимъ още, че ако сххранявахме възпомянаниата на нашите лични минали дѣла, щѣхме еднакво да сххранимъ и възпомянанието на дѣлата на другите, и това знание можеше да докара най-неприятните и вредни следствия въ обществените сношения. Тѣй като въ всичките времена и обстоятелства, нашето минало не щѣше да се покаже и бжде всѣкога славно и похвално, много добръ е, че това минало го затуля покривало. Тѣзи последни обяснения са схвѣсмъ схгласви съ мнѣнието, обяснениата и учението на висшите духове отъ схжършенните свѣтове. Въ свѣтовете, въ които царува доброто, възпомянаниата на миналото нѣматъ нищо не приятно; ето защо тамъ человетецте помнятъ миналите съществуващия, както ние помнимъ какво сме сторили вчѣра; а колкото за времето, което тѣ са прекарвали въ нисшите свѣтове, то не е вече, както казахме и по-горѣ, освенъ единъ лошъ сжнь.

395. Можемъ ли да получимъ нѣкои сведения за нашите минали съществуващия?

„Не всѣкога, нъ много личности има, които знаятъ какви са били и какво са сторили; ако имъ бѣше позволено да го кажатъ високо, щѣха да направятъ чудни открития върху миналото.“

396. На нѣкои особени личности имъ се представява, като на-сжнь, едно неопредѣлено възпомянание за едно непознато минало, което имъ се показва като нѣкой лѣтящъ образъ на единъ сжнь, що напраздно искатъ да си обяснятъ ясно, като си при-

помнятъ разните обстоятелства и подробности. Всичко това дали не е една илюзия?

„То е понѣкогажъ дѣйствително, нѣ често се случава да е и илюзия.“

397. Въ по-свѣжршените свѣтове, у възплотените съществувания, възпоминанието на миналото по-ясно ли е?

„Да, колкото тѣлото се префинява, толкова по-добре се помни. Възпоминанието на миналото е много по-ясно у онѣзи, които живѣятъ въ свѣтове отъ по-възвишени разреди.“

398. Инстинктивните наклоности на човека като са едно отражение отъ миналото му, може ли да се върва, че отъ изследването и изучаването на тѣзи наклоности, можемъ да се научимъ грѣшките, които сме сторили въ миналото си?

„То е възможно до една достаточна вѣроятностъ, нѣ трѣбва да се смѣта и не се забравя подобрене-то, което духа получава въ духовния си животъ, и решениата, които взима той въ скитающето си положение. Трѣбва да знаеме, че настоящето земно съществуване може да бѣде много по-добро отъ миналото.“

— Понѣкогажъ случва ли се да бѣде по-лоше, т. е. човекъ може ли да направи въ настоящето си съществуване грѣшки таквиъ лоши, каквито не е сторилъ въ миналия си животъ?

„Това зависи отъ неговия напредѣкъ; ако не може да противостои на изпитанията, които се наелъ да изпълни, може да подпадне на нови грѣшки, които ще бѣдатъ следствиата на положението, което е избралъ: нѣ въобще тѣзи грѣшки произвеждатъ единъ застои, отъ колкото назадничество, защото духа може да не напредне, нѣ никога не се връща назадъ“.

399. Тѣй като страданията и мъките на възплотения животъ биватъ едновременно едно наказание за миналите грѣхове и едни нови изпитания за въ бѣдещето, отъ рода на тѣзи страдания може да се

разумѣ много добръ вида на миналото съществуване?

„Много често, защото всѣкой е наказанъ отъ тамъ, отъ гдѣто е сжгрѣшилъ, нъ не трѣбва да се прави отъ това общо заключение; инстинктивните наклоности са доказателства по-вѣрни, защото страданията, които претърпява духа, са толкосъ за миналото, колкото и за бждщето.“

Духа когато пристигне на едно достатъчно развитие, въ скитающа животъ, опредѣлено отъ провидението, той самъ вече е въ състояние да избира страданията, които трѣбва да претърпи за да напредне; т. е. той самъ избира вида на живота, въ който намира най-удобни средства и страдания за своя напреджкъ, и тѣзи страдания са всѣкога аналогични съ грѣшките, които е длъженъ да откупи. Ако възтържествува въ борбата, той се възвишава, ако ли не може да надвие, трѣбва да захване изново.

Духа дѣйствува всѣкога съ свободната си воля; чрезъ тази дарба, дадена нему отъ Бога, той избира страданията на тѣлесния животъ и въ вхлотено състояние, той обмислява и избира доброто или злото. Да се отнеме отъ човека свободната воля, то значи да направимъ отъ него една машина.

Духа като влѣзе въ вхлотения животъ, той веднага губи възпоминанието на миналите съществувания, като да ги покрива нѣкое гъсто покривало; нъ всѣкога има едно неопредѣлено съзнание, което въ много случаи му се открива ненадѣвно; то става съ позволенieto на висшите духове, които го правятъ съ добра цѣль, а никога за да задоволятъ любопитните.

Бждщите съществувания никога не се позволява да се откриятъ, защото то зависи отъ начина, съ който духа ще изпълне мисната на предприетия животъ.

Забравянето на сторените минали грѣшки не е едно препятствие въ подобренieto на духа, защото ако нѣма едно ясно възпоминание, то стига знанието, което е ималъ въ скитающа животъ и желанието, което има, да се поправи; тѣзи двѣ саморасли чувства го управляватъ и го опхтватъ безъ да се сеща какъ доброто и му даватъ мисълта съзнателно да противостои на злото; тази мисъл е гласа на съвестта, въ която се подпомага отъ духовете, които го надгледватъ, ако слуша добрите вдхновения, що му внушаватъ. Човекъ, макаръ да не знае дѣлата, които е извършилъ въ миналите си съществувания, всѣкога може да знае какъвъ видъ грѣшки е сторилъ, на какво е билъ виноватъ и какъвъ е билъ преобладающа му характеръ; стига да изучи себе си и той ще може да разумѣ какъвъ е билъ, не отъ това, което е сега, нъ отъ своите наклоности и инстинкти. Лошевините на тѣлесния животъ е

схвременно наказание за минали грѣхове и предприето изпитание за въ бѣдѣщето. Тѣ ни пречистватъ и ни възвишаватъ ако ги прекараме съ самоотвѣржение и безъ роптание.

Естеството на страданията и изпитанията, които тѣрпимъ, могатъ още да ни освѣтятъ върху онова, което сме били, и върху онова, което сме сторили. Както тука долу отъ наказанието, което налага закона на единъ престѣпникъ, можемъ да разумѣемъ престѣплението му, тѣй сѣщо отъ настояща ни животъ можемъ да сѣдмъ за минали. И тѣй еди-кой си се наказва за гордостта си чрезъ едно сѣществувание подчинено и унижено; злиа богатъ и сѣхперникъ чрезъ сиромашията; онзи, който е билъ жестокъ къмъ другите, чрезъ жестоки страдания; тиранина чрезъ робство; лошиа синъ чрезъ непризнателността на своите дѣца; ленивиа чрезъ пресилень трудъ, и тѣй нататѣжъ.

ГЛАВА III

Освобождението на душата.

1. Сѣня и сѣнищата. — 2. Спиритически посещениа между живите. — 3. Тайно предаване на мисѣлта. — 4. Летаргіа, каталепсія, мнима смъртъ. — 5. Сомнамбулизмъ. — 6. Екстазъ. — 7. Второ зрение. — 8. Теоретическо кратко изложение на сомнамбулизма, екстаза и второто зрение.

Сѣня и сѣнищата.

400. Въплотения духъ съ удоволствие ли носи своето тѣлесно покривало?

„Това прилича като да питате, дали затворения е благодарень въ своя затворъ подъ тежките вериги. Въплотения духъ желае постоянно освобождението си, и колкото покривалото е грубо, толѣосъ по-силно желае да се освободи.“

401. Въ времето на сѣня, духа почива ли както тѣлото?

„Не, духа никога не стои въ покой; презъ времето на сѣня, свръжките, които го свръзватъ съ тѣлото, се разслабватъ и, тѣлото като нѣма нужда отъ

него, той разпаря лѣтишкомъ пространството и *вли-
за въ непосредствени сношения съ духовете.*“

402. Кажете, какъ трѣбва да си представимъ ясно и понятно освобождения духъ презъ времето на сжня?

„Чрезъ сжнищата. Бждете увѣрени, че когато тѣлото почива, духа бива по-свободенъ, отъ колкото бодро състояние. Той помни по добръ миналото и по-нѣкогажъ предвижда бждѣщето, придобива по-вече сила и може да влѣзе съобщения съ другите духове, ту въ този свѣтъ, ту въ другия. Често казвате: Сжнувахъ едни чудни сжнища, едни страшни сжнища, но тѣ нѣматъ никаква вѣроятностъ; въ този случай вие се лжжите, защото тѣзи сжнища са много тѣщи възпоминания на мѣста и нѣща, които сте видѣли, или които видите въ едно друго съществуване, или въ една друга минута. Тѣлото като попада въ безчувственостъ, духа се мжчи да разкжса веригата и се предаде на бждѣщето щастие.

О, нещастни чловеци! колко малко знаете най-обикновените и най-простите явления на живота! Мислите, че сте много учени, а най-простите нѣща ви затрудняватъ! Въ простиа възпросъ на дѣцата: Какво правимъ когато спимъ? Какви са тѣзи сжнища, които виждаме на-сжнѣ? Оставете безгласни и не знаете какво да отговорите. Сжня до нейдѣ си освобождава душата отъ тѣлото; когато спите, минутно се намирате въ това състояние, въ което се намирате следъ смъртта. Духовете, които неотдавна са оставили тѣлесното си покривало, преди смъртта си много пжти са виждали ясни сжнища, които вѣрно имъ са предказвали приближающата имъ смъртъ. Тѣ, когато са спали, са ходили въ обществото на висшите същества, пжтували, разговарѣли се и се учили между тѣхъ; даже работили и вржшили работи, които следъ смъртта си намиратъ готови. Всичките тѣзи доказателства отъ духовния животъ трѣбва да ви убедятъ да се не боите отъ смъртта, защото, споредъ думите на единъ свѣтецъ, чловекъ умира всѣкиденъ.

Това връщатъ висшите духове; нъ масата на човеците, които следъ смъртта си оставатъ много часове, много време въ смущение и неизвѣстностъ, за която спомѣнахме по-горѣ, тѣ презъ време на сжнь отиватъ или въ по-долни свѣтове отъ земята, къмъ които стара приврѣзаностъ ги привлича, или отиватъ да трѣсятъ въ тѣхъ разни удоволствия, даже пониски и отъ тукашните, отъ които черпятъ знания много по-лоши, неблагогородни и вредителни отъ онѣзи, които са практикували между васъ.

Съ една дума, сжнищата влияятъ много по-вече, отъ колкото можете да си въобразите, върху живота ви; чрезъ сжня въплотените духове са постоянно въ сжобщение съ духовния животъ, и това е причината гдѣто висшите духове се сжгласяватъ, безъ много отвращение, да се въплотяватъ между васъ. Богъ пожелалъ щотъ чрезъ прикосновението си съ злото да могатъ пакъ да се поосжвѣршенствуватъ въ извора на доброто.

Сжня е вратата, която Богъ е отворилъ къмъ небесните имъ приятели и роднини. То е почивката следъ труда, догдѣто пристигне великото освобождение, окончателното избавление, което ще ги докара въ тѣхната истинна среда. Сжнищата са възпоминанията, които вашия духъ е ималъ презъ време на сжня; нъ забелѣжете, че всѣкога не сжнувате, защото не помните всѣкога какво сте видѣли, или всичко, което сте видѣли. Тѣй като вашата душа не е сжвсѣмъ свободна и въ своето пълно развитие, то не е освенъ възпоминанието на смущението, което придружава духа при отиването или при връщането му, съ което се сжединява и преобладаиущата грижа на каквото сте сторили или имате намѣрение да сторите въ бодро сжстояние; безъ това, какъ можете да обясните тѣзи глупави сжнища, които виждатъ и най-учените, както и най-глупавите. Лошите духове си служатъ чрезъ сжнищата да пошатъ и мжчатъ слабите и страхливите души.

При това, ще видите по-долѣ да развиемъ единъ другъ видъ сжница, толкова стари, колкото и онѣзи, които познавате. Сжницата на Иоанна Даркъ, сжницата на Якова, на еврейските пророци и на нѣкои индийски жреци. Тѣзи сжница са възпомянанията на душата сжвършено освободена отъ тѣлото; то е възпомянанието на единъ видъ втори животъ.

Потрудете се да отличите добръ тѣзи два вида сжница, относително които да запомните всичко; безъ това, можете да подпаднете въ противоречия и заблуждения, които могатъ да бждатъ много вредни за вашите понятия“.

Сжницата са произведението на освободената душа, която е независима презъ времето на сжня и следователно презъ времето на прекжнатата дѣятелностъ на тѣлесния животъ; тя тогава вижда всичко ясно. Отъ това произхожда единъ видъ ясновидство безконечно, което се простира до много отдалечени пространства, даже по-по-го-го-го-го-го до други свѣтове. Отъ това още произлизатъ възпомянанията, които дълбоко се впечатляватъ въ памѣтта за извържани обстоятелства въ настоящия животъ, или въ минали сжществувания; страността на образите, които се срѣщатъ въ непознатите свѣтове, разбржкани съ свѣтските сегашни работи, представляватъ това чудно свое-правно и разбржкано цѣло, което нѣма нито свржска, нито смисълъ, нито начало, нито конецъ.

Непоследователността и разбржкаността на сжницата се обясняватъ още отъ недостатжците, които произвожда непжлното възпомянание на това, което ни се представя на сжнь.

То прилича на единъ разказъ, отъ който случайно откжснали нѣкои страници или цѣли листа. Въ такжвъ случай разказа остава безъ никаква смисълъ.

403. Защо не можемъ всѣкога да помнимъ добръ сжницата?

„Защото това, което вие наричате сжнь, то е почивката на тѣлото; духа е всѣкога въ дѣйствие, въ него той намира пакъ малко свобода и се сжобщава съ онѣзи, които обича, или въ този свѣтъ или въ онзи; нѣ тжй като тѣлото е една тежка и груба материя, духа мжчно сжхранява впечатлениата, които получава, защото духа не ги получава чрезъ тѣлесните си органи“.

404. Какво трѣбва да сѣдимъ върху разните обяснения, които даватъ на сѣнищата?

„Сѣнищата не са такъвизъ, каквито ги тѣлкуватъ сѣнотѣлкувателите. Защото ще бѣде много глупаво да мислимъ, че еди-кой сѣнища значатъ еди-какви нѣща. Тѣ са истинни само по това отношение, че представляватъ истинни образи за духа, нѣ тѣ често нѣматъ никакво сношение съ това, което се върши въ тѣлесния животъ; често, както казахме, то е едно възпоминание, едно бѣдѣщо предчувствие; по нѣкога Богъ позволява на зрението да погледне какво се върши въ онази минута въ другъ нѣкой свѣтъ, въ който душата се пренася. Малко ли примѣри има какъ се явяватъ разни личности на сѣнѣи предсказватъ на роднини, родители, или приятели какво ще имъ се случи?

Когато бѣдите увѣрени, че това, което ви се е присѣнило, станало е дѣйствително, не ли е едно явно доказателство, за васъ, че то не е произведение на въображението, най-паче, ако за това не сте никакъ мислили предишния день“?

405. Често сѣнуваме нѣкои си нѣща, които приличатъ на предчувствие и които не се сбѣдватъ; това отъ какво произхожда?

„Тѣ могатъ да се сбѣдатъ за духа, както и за тѣлото, нѣ за духа по-вече, *защото той отива и ги намира*. Не трѣбва да забравяме, че, когато спимъ, душата е малко или много подъ влиянието на материята и следователно тя не се освобождава никога сѣвѣршено отъ земните идеи; и тѣй произлиза, щото вчерашните занятия могатъ да дадатъ една вѣнкашность на това, което желаете боджрствуиуци; или една вѣнкашность на това, отъ което се страхувате; това е което наричатъ: дѣйствително чисто въображение. Когато човекъ бива погжлнатъ отъ нѣкоя идея или чувство, той мисли, чувствува и говори само за това“.

—Когато сѣнуваме живи личности, които поз-

наваме много добръ, да изпълняватъ дѣла, върху които тѣ никога не са нито мислили, това не ли е следствие на чисто въображение?

„Върху които никога нито са помислили, то не е върно; отъ ждѣ вие знаете че тѣхния духъ не е посетилъ вашия, а вашия тѣхния? Още вие не можете да знаете всѣкога какво са тѣ мислили“.

407. Сжвършено дълбокия сжнь нуженъ ли е за освобождението на душата?

„Не, Духа придобива своята свобода, когато тѣлесните чувства са въ сжвършено оцѣпенение и бездѣйствие; той тогава се ползува отъ минутите или часовете, които му дава заспалото тѣло. Щомъ като животните сили се предадатъ въ безчувствие, духа се освобождава и колкото тѣлото е по-слабо, толкосъ по-вече духа е свободенъ“.

За това често на полуспящия или дрѣмщия му се представяватъ сжщите образи и сжнища, както и на сжвсѣмъ спящия.

408. Понѣкогажъ ни се струва, да чуваме гласъ и отличително изказани думи, които нѣматъ никакво отношение, съ това което ни занимава; отъ какво произхожда това?

„Да, понѣкогажъ слушате даже цѣли фрази, най-паче въ началото на сжня, когато задрѣмате. То е често пжти едно слабо ехтение отъ гласа на духа, който желае да се сжобщи съ васъ“.

409. Често се намираме въ едно дрѣмщеще сжстояние, което не е още полуспане, макаръ да имаме очите затворени; тогава виждаме ясно разни образи отъ лица, на които олавяме най-дребните черти и обстоятелства; това въображение ли е или видение?

„Тѣлото като захваща да подпада въ оцѣпенение, духа веднага се мжчи да разкжса веригата, която го држжи за тѣлото; той се пренася, гледа и се занимава; а когато сжня стане дълбокъ, тогава всичките тѣзи видения ставатъ сжнища“.

410. Често се случва, когато дрѣмемъ или спимъ дълбоко, да ни занимаватъ нѣкои добри и приатни

мисли, които при събуждане, при всичките си старания, не можемъ да си припомнимъ; тѣ изчезватъ безследно отъ памѣтта ни. Това отъ какво произхожда?

„Тѣ са следствиата отъ свободния духъ, който, като се освобождава, упражнява своите способности, презъ това врѣме; често това сж съвети дадени отъ други висши духове.“

— За какво са тѣзи съвети и идеи, като ги забравяме съвършено и не можемъ да се ползуваме отъ тѣхъ?

„Тѣзи идеи принадлежатъ понѣкогажъ по-вече на духовния свѣтъ, отъ колкото на тѣлесния; ако тѣлото забравя, духа помни, и мисълта дохожда въ потрѣбната минута, като нѣкое минутно вдъхновение.“

411. Вжплотения духъ, освободенъ отъ материята и дѣйствиуиущъ като духъ, може ли да узнае времето на своята смъртъ?

„Често я предчувствува; понѣкогажъ въ добро състояние съзнава я много точно; има много личности, които съ удивителна точностъ опредѣляватъ часа на смъртта си.“

412. Дѣятелността на духа презъ времето на съня уморява ли тѣлото?

„Да, защото духа се държи за тѣлото, както балона се държи за стѣлба; както силните движения на балона разкржтватъ стѣлба, тжй дѣятелността на духа влиае върху тѣлото и може да му причини голѣма вреда.“

(Слѣдва.)

Чудотворците въ Индустанъ.

(Изъ Messenger).

Профаните, — азъ давамъ този епитетъ на тие, които не са запознати съ тайните науки, — профаните вѣрватъ изобщо, че магнетизма е една съвременна наука и не вжзлиза по-далече отъ Месмеръ. Баронъ Диупоте, знаменитъ магнетизаторъ, който по-

свѣти цѣлиа си животъ на магнетизма, казва, че той билъ извѣстенъ чакъ на Египтяните; но за вѣрване е, че той е по-старъ и се губи въ мрака на времената. Каквато и да бѣде древността му, всичките стари народи го знаѣха, свѣщенните касти, тие, които наричаха жреци, пророци, чудотворци, най-простите магюсници даже, като го считаха за божественъ даръ, бѣха си го направили монополъ. Народа не знаѣше съществуването му, а само познаваше неговите дѣйствиа подъ названието чудеса. Върху много стари памѣтници се виждатъ изваяни лѣчители, които правятъ паси върху прострени на лѣгла болни; и върху една скоро открита скулптура, едно лице, което представлява нѣкакъвъ Богъ, прави също паси върху врата на единъ колѣничилъ човекъ. Месмеръ не е намиралъ за нужно да разкрие тайната си, но вѣроятно е, че тази наука му е била съобщена отъ нѣкой, който е живѣлъ на Изтокъ, защото източните хора не са престанали да практикуватъ магнетизма подъ разни видове, и въ наше време още Индустанъ държи скиптра на магнетизма, както държи скиптъра на хипнотизма и спиритизма; само, че тази чудесна наука, съ която справедливо се гордѣе, не носи същите имена, както на Западъ. Нашите най-хубави опити, които смайватъ най-много присъствуиущите, блѣднѣятъ предъ тѣхните. Тѣ нѣматъ, като насъ, публични сеанси, тѣ не фабрикуватъ всѣкакви теории, не разпиляватъ красноречието си въ конференции; тѣ пазятъ своята наука за себе си и напраздно вий ще имъ предлагате купища злато да ви откриятъ тайните си. Тѣ са се упражнявали още отъ най-крехкото си дѣтинство и са се подлагали на единъ особенъ режимъ за да развиатъ до висока степенъ природните си наклонности. Може да се каже, че всѣки единъ отъ тѣхъ съдържа натрупани въ тѣлото си грамадни количества флуиди: „Магнетически изпарения отъ неотречима сила се отдѣлѣха дѣйствително отъ лицето и волята на чаротвореца“, казва

въ едно отъ своите съчинения Луи Жаколю. Тъзи чаротворци, тѣзи факири, както въ сжщностъ се наричатъ, иматъ една сила и една изкустностъ, които заминаватъ всѣко наше представление. Азъ ще продължа да цитувамъ Луи Жаколю, на когото съчиненията са твърдѣ интересни и се четатъ жадно. „Като попитахме чудотвореца, който господаря на къщата бѣше довелъ, да ли, безъ да ни преспива, ще може да ни направи да усетимъ неговата сила, той се подсмѣ и ни помоли да сѣднемъ. Като изпъкнахме желанието му, той дойде при насъ и направя нѣколко паси върху колѣните ни; отведнжжъ ни изгубихме способността да мърдаме краката си и нѣ бѣ невъзможно да оставимъ столовете си и да ходимъ. Той ни освободи отъ това състояние така лесно, както ни бѣ и парализиралъ“.

Малко по-надолу, сжщия авторъ се изразява така: „Азъ не смѣя да опиша упражнениата, на които той се подложи... Навѣрно тука имаше нѣщо особено... Така, за нашия чаротворецъ бѣше играчка да направи да поблѣднѣятъ и изгаснатъ по волята мѣфенерите, които бѣха запалили по негово желание в най-отдалечените кѣтове на салона, да се движатъ мобилите, патовете, върху които бѣхме сѣднали, да отварятъ и затварятъ вратите, и всичко туй—безъ да напусне жгѣла, дѣто бѣше се затаилъ.“

Всичко това е отъ областта на магнетизма и психическата сила. Тѣзи чаротворци, тѣзи чудни факири са станали наравно майстори и въ спиритическите работи. Впрочемъ, магнетизмъ, хипнотизмъ, спиритизмъ за тѣхъ са една и сжща наука. Въ опитите за материализиране на Духовете, тѣ надминаватъ много нашите западни медиуми и правятъ да се явяватъ призраци съ най-голѣма леснотия. Начинъ на произвеждането е малка работа, но ефекта е много силенъ. Нека си послужимъ пакъ съ Луи Жаколю, тоя скептикъ, тозъ Волтерианецъ, но сжщо и сжвѣстенъ писателъ, който не се колебава да разказва

просто и безъ предвзетостъ чудесата, на които е билъ очевиденъ и които са го смаѣли. Той говори за това, което е видѣлъ, и хубаво видѣлъ, което е пипалъ и похващалъ, и за което е билъ твърдо убеденъ, че неговите чувства не са го излѣгали. Ето какво разказва той въ книгата си озаглавена: *Пътешествие въ страната на Факирите чаротворци*: „Факира постави предъ насъ единъ меденъ мангалъ напжленъ съ разгорени вѣглища, въ който, като мърморѣше нѣкакви призователни формули, хвѣрлѣше отъ време на време разни благовония. Отведижжъ единъ валчестъ и боялия облакъ се образува надъ малкия мангалъ. Малко—по—малко той взема една форма сжвѣршено човеческа и предъ мене се яви фигурата на нѣкакъвъ старъ свѣщенъ Брахминъ. Той колѣничаше и носѣше на челото си посвѣтените на Вишну знаци и около тѣлото си—тройния кордонъ, що носятъ членовете отъ кастата на свѣщенниците. Той си сбра рѣцете надъ главата, както презъ Богослужението, и устните му се задвижеха, като че ли четѣше молитва; въ единъ даденъ мигъ, той взе малко благовония и хвѣрли въ мангала. Количеството трѣбва да е било доста голѣмичко, защото единъ гжстъ димъ напжлни въ единъ мигъ двѣте стаи. Когато дима се разпржсна, азъ видѣхъ Брахмина, който, на двѣ крачки далечъ отъ мене, ми подаваше сухата си ржка; азъ я взѣхъ въ моята, катому направихъ нуждния поздравъ, и бѣхъ твърдѣ очуденъ да я намѣря, макаръ кокалеста и твърда, топла и жива.

—Дѣйствително ли си, казахъ съ високъ гласъ въ този моментъ, нѣкой старъ жителъ на земята?

—Амъ (да), отговори той.

—Нѣма ли да ми оставишъ единъ знакъ отъ твоето минаване? продължихъ азъ.

Духа сжсѣа тройния кордонъ, който му стѣгаше кржста, сжставенъ отъ три памучени конци, даде ми ги и изчезна при самите ми крака“.

Добрѣ е да се забелѣжи, че тази сцена се е извършила въ апартамента на недовѣрчивия и скептикъ Луи Жаколю, това което изключаваше всѣкаква измама. Хубаво е да бѣде човекъ чудотворецъ, единъ великъ чудотворецъ; колко азъ кжлна шестдесетѣхъ зими, които тежатъ на моите рамене! Ако ми бѣше възможно да се върна кжмъ своите младини, азъ щѣхъ да ида да изуча науката отъ самия ѝ източникъ за да стана чудотворецъ на свой редъ, защото, споредъ мене, единъ чудотворецъ е по-великъ отъ най-силния царъ, понеже знае великите тайни на природата и чрезъ тѣхните средства той е господар на свѣта.

Мадамъ Лучиа Гранжъ и нейните пророчества.

Преди четиренадесетъ години се е почнало въ Парижъ издаването на спиритическото списание „La Lumière“ редактирано отъ госпожа Лучиа Гранжъ. Това списание е извѣстно на последователите на спиритизма не само за туй, защото се списва отъ жена, но защото откритиата, които ни се правятъ отъ него по спиритизма и сношениата съ духовете, се длжжатъ на медиумическите способности на спирателката. Мадамъ Гранжъ е извѣстна медиумка и тази своя способностъ тя е развила до такава висша степенъ, щото е станала обична на всички духове. Нейните поучения по нравственността и добродѣтелта и нейните пророчества, посредствомъ духовете, са я възвишили предъ очите на парижкото спиритическо общество до неимовѣрностъ. Предадена отъ сжрдце и душа на новата спиритическа наука и подбуждана всѣкоги отъ желанието да ѝ бѣде въ нѣщо полезна, тя е жертвувала и богатство, и спокойствие, даже и животъ, като е преобжрнала дома си на свжрталище на всичките любители на новата наука и съ своите сеанси е станала причина да задоволи много колебаѣщи се

и убеди много невѣрујуци въ истината на тази наука. Мадамъ Гранжъ, както казахме по-горѣ, е прочута медиумка и всичко това, което пише и проповѣдва въ своето списание, става по внушение на духовете, съ които тя е постоянно въ разговоръ. Нищо не намира мѣсто въ колоните на нейното списание, ако то не е проверено и доказано отъ нея, посредствомъ духовете. Въ това свое списание тази предадена на науката госпожа не веднѣжъ е излизала съ своите пророчества и е предсказвала на разни лица тѣхното бѣдѣще щастие и нещастие. Тя бѣ първата, която предсказа злополучната участъ на французиа президентъ на републиката — Сади Карно, и тя е сега първата, която заявява, че сегашния президентъ на френската република — Г-нъ Феликсъ Форъ—не е други никой, освенъ Хенри IV, прероденъ (вижъ „La Lumière“, брой 172 отъ 27 Февруари н. г.). Често пѣти Мадамъ Гранжъ е бивала услужлива и на простата маса, за да ѝ пророчествува за бѣдѣщето. И тукъ тя е бивала тѣй добра и отстъпчива, щото съ своята готовностъ да бѣде полезна, придобила е името „попадна“, макаръ нищо поско да нѣма въ нея. — Презъ последното Парижко изложение, въ време на конгреса на спиритистите, Мадамъ Гранжъ бѣ душата на разискваниата, които ставаха тамъ, а съ своите сеанси и опити стана още по-вече извѣстна. На този конгресъ е ималъ честта да присѣтствува и единъ нашъ Българинъ, който ако не е отишълъ тамъ да присѣтствува, като представителъ на Българските спиритисти, то отъ просто любопитство и желание да се запознае съ началата на спиритическата наука, пожелалъ е да се запознае и съ тази прочута Мадамъ Гранжъ. Желанието му се изпълнило и милостта му ималъ даже честта да присѣтствува на нѣколко отъ нейните сеанси, които устроила нарочно въ това време за да може да докаже предъ учения свѣтъ нагледно великите истини на спиритическата наука. Между другите ра-

боти, които нашита Българинъ видѣлъ и чулъ въ къщата на Мадамъ Гранжъ, той помолилъ госпожата да бжде толкова добра, щото да разпита неговия духъ—покровителъ и го помоли да му съобщи неговото бжджще щастие или нещастие. Това се свършило. Но нашиа новъ спиритистъ не се задоволилъ само съ това; той помолилъ Мадамъ Гранжъ да повика нѣкой свжвршенъ духъ и го попита за бжджщето на отечеството му България, съ тази още молба, щото каквото се каже за него писмено да му се съобщи. Речено и свжршено.

Отъ Парижското изложение до сега са се изминали тѣжко шестъ години, презъ което време нашиа Българинъ е следилъ да ли предсказаните му работи ще се изпжлнятъ и, понеже предсказаните да се изпжлнятъ въ този периодъ нѣща въ точностъ се изпжлнили, той, безъ всѣкакво стѣснение, изпраща ни и пророчеството, което е направено за България, съ молба да го обнародваме и му дадемъ гласностъ, още по-вече, като се убедилъ, че станалите до сега нѣща въ отечеството ни клонятъ къмъ точното изпжлнение на това пророчество.

Ето самото пророчество:

„Българската народностъ е въ дѣтинството на свободата си, и нѣма да дойде до свжвршенство, до като не се лиши свжвршенно отъ нетърпимостта си. Богъ я подлага на разни изпитни за доброто ѝ. Не е ли истина, че човекъ започва да разсжждава и мисли зрѣло, следъ като прекара много страдания и че най-сетнѣ той се установява върху спиритуалистическите (духовни) работи, като на утешителъ и истински кліучъ на благополучието?

„Свободата въ тази страна (България) ще бжде свжидана върху купъ мъченици. Ще настане единъ день, когато единъ младъ войникъ, вджхновенъ отъ една Божественна сила, ще възтжржествува върху произволните сили, които една друга се стремятъ да се надвиятъ. Младия този войникъ ще е човекъ съ

довѣрие и свърхчеловеческия му куражъ ще вжодушеви множеството и ще победи упорството на съществующите партии.

„Това орждие на Божественното предначертание ще дойде подиръ едно дълго пътешествие и, ако и да е родено въ това мѣсто, никой нѣма да знае за него, преди часа на мисиата му. Кога това ще се случи? Това ще се случи въ нѣколко години, въ едно решително време, подиръ разнообразни катаклизми (преврати) и именно тогава, когато Русите завладѣятъ положението и станатъ господари. Ще има дълги дипломатически хитрости и всичко ще бжде за въ полза на другите; но Русия най-сетнѣ ще победи. Благословена Русия! Понеже нейния планъ спомага Божественния планъ, той ще отвори пътя на младия божественъ войникъ, който ще издигне знамето за независимостта на притѣсената народностъ, и който ще я съедини чрезъ вѣрността си съ всемирното единство.“

Това е пророчеството. До колко Духовете се интересуватъ въ нашите партизански страсти и борби и отгатватъ на насъ—простите смъртни, бжджщето, което готвимъ за отечеството, ще се увѣримъ отъ бжджщето, което е нашо.

Бургазъ, 28/V 95.

Х. У. З.

Чудесни явления.

(Light).

Въ единъ американски вѣстникъ намираме следующото извлѣчение, подписано отъ нѣколко лица, принадлежащи на „Американското Психическо Общество“. Предсѣдателя на дружеството е Г-нъ Сявейджъ, а списателя му е членъ и удостоверява написаното съ собственния си подписъ:

Ето разказа. Нѣма съмнѣние, вий сте чували за Американското Психическо Общество, чийто предсѣ-

дѣтель е Г-нъ Минотъ Сявейджъ и въ което между членовете му фигуриратъ и такива лица, като: Д-ръ Хебъръ Нютонъ, Мариа А. Ливърморъ и много други забелѣжителни научни мъже и списатели. Единъ добръ извѣстенъ свѣщенникъ, който е и членъ на това общество, присѣдствуваше на сеанса, който ще опиша по-долу, и който при свършека му показва своята невъзможность да отдаде тѣзи факти на лъжата или измамата.

Медиума бѣше г-жа Робертсъ отъ Нiu-Yоркъ, и сеанса ставаше въ една публична зала въ Онзетъ-Масачузетъ. Направи се единъ голѣмъ кафезъ съ желѣзни напрѣчки. Кафеза бѣше направенъ отъ единъ дограмаджиа, който мислѣше, че знае, какъ се турга дървото съ желѣзото, за да могатъ добръ да се закрепятъ. На преднята частъ на кафеза има врата, закачена на здрави закачалки и така приспособени, щото да могатъ да се заякчаватъ, а вратата по никакъ начинъ да не може да се отваря. Този кафезъ се тури до стената на залата на горния катъ и до него се отиваше само презъ една врата. Преди медиума да заеме мѣстото си въ кафеза, облѣклото му бѣше добръ разтърсено отъ друга една госпожа, която сжобщи, че нищо не намѣрила, което да даде сжмнѣние.

Когато дойде часа за откриването на сеанса, шестъ души отъ присѣдствуиущите и члена отъ Психическото Дружество насѣдаха въ малката стаячка. Между зрителите имаше доктори и други професионални мъже, които бѣха дошли да видятъ и засвидетелствуватъ явлениата, за които бѣше се сжобщило, че ще се дадатъ при най-удобни обстоятелства да се изпитатъ отъ присѣдствуиущите. Госпожа Робертсъ, една суха и малка женица, облѣчена въ черно, стоѣше отдѣлно отъ компаниата, когато азъ влѣзохъ въ стаята. Лсцего ѝ бѣше блѣдо и имаше единъ сериозенъ погледъ. Тя щѣше да се подлага на единъ сериозенъ опитъ, и резултата на този

сеансъ, ако бѣше, разбира се, сполучливъ, щѣше да ѝ сжздаде репутациата на една медиумка. Тя плахоплахо гледаше около стаята и като че ли избѣгваше погледите на сжбраните. Двама или трима симпатични приатели я заобиколиха, като се трудѣха да я поддържатъ духомъ и сжрадватъ съ нѣкои и други симпатични думи. Щомъ часовника удари осемъ, госпожа Робертсъ влѣзе въ кафеза. Тутакси комиссиата, за която по-горѣ спомѣнахме, сжстояща се отъ единъ забелѣжителенъ докторъ и единъ свѣщенникъ, отиде да заклѣчи вратата.

Следъ като заклѣчиха добръ вратата, земаха една макара черенъ лененъ конецъ и съ една голѣма игла прекараха този конецъ около страните и лицето на кафеза, като го напрѣчиха по прѣчките и свързаха краищата му на средата на вратата отпредъ и ги запечатаха съ восжкъ и единъ частенъ печатъ. Всичко това се направи да се предвари всѣка възможностъ на медиума да излиза отъ кафеза и прибѣгва до нѣкои физически средства. Свѣщите се огасиха и сеанса почна.

До когато сеанса трая, около тридесетъ форми излѣзоха отъ кабинета или биваха материализирани предъ очите на сжбраните хора. Високи и ниски, силни и слаби, немощни и здрави—биваха разните форми, които се явяваха, и бѣха разпознати стъ тѣзи, на които се явиха въ кръга. Материализирането на нѣкои отъ тѣзи форми, важнъ отъ стаята, бѣше най-интересно зрелище. Първо появява се една парна точка на постелката по диушемето предъ самия кафезъ. Постепенно тази оприличена на облакъ точка се разширява и уголѣмява до формата на човеческо сжщество, облѣчено въ бѣла, тжнка дреха. Движението на ржцете явно се гледаше, като се махаха да разпржснатъ бѣлата пара, която най-сетнѣ ставаше на едно хубаво сжщество, което зачудваше присжтствуиущите. Следъ това формата съ едно замѣно лице се спуща къмъ нѣкогого отъ присжтству-

іущите, и всѣкой съ напръгнати упи чува, като се шепнатъ думите: „мамо“ или „сестро“ и чува цалувката, която посетителя отъ невидимия свѣтъ дава на своя ближенъ, който още се скита по този свѣтъ! Следъ като се разменятъ нѣколко поздравителни думи и любовни прегръщания, формата бърже се отдалечава въ стаята и се изгубва отъ очите на хората. Нѣколко мъжски форми се явиха и едната отъ тѣхъ бѣше единъ голѣмъ човекъ, който се именуваше Генералъ Слофъ. Тази форма се здрависа съ нѣколко отъ присѣдствуіущите, като имъ се озъби, като че ли бѣ смъртта.

Но колкото и чудесни да бѣха тѣзи нѣща, найчудесното остава да се каже. Следъ едно прекратяване на тѣзи явления, медиума изведнѣжъ, ненадѣйно, появи се право предъ предницата на стаята и излѣзе вжнъ безъ шумъ, като стрѣсна нѣкои други отъ компаниата, съ своето ненадѣйно появяване. Когато свѣщите се запалиха, комисията разгледа кафеза и закліучените мѣста. Бравата не бѣше откліучена; конеца, заедно съ запечатването, не бѣха въ нищо повредени, кафеза не бѣ отворенъ, а медиума, който бѣше въ кафеза при захващането на сеанса, бѣше сега отвжнка. Теорията, която даде контролата по това явление, бѣ, че вратата на кафеза се е дематериализирала, т. е., временно се е преобърнала въ парно сжстояние и, следъ като медиума е излѣвжлъ, пакъ се е преобърнала въ напредното си сжстояние. Физическата наука, която, въ учението си за атомическото устройство на веществото, утвърждава, че всѣко твърдо тѣло е станало отъ прилѣпяването на движащи и вжртещи се атоми, дава мѣсто за тѣзи явления, като твърдѣ естествени. Но всичко това е толкова далечъ отъ да преобърне нашите закоренѣли идеи за вжзможното, щото ний не можемъ да го допустнемъ, до като не се увѣримъ съ очите си. Прочее, ний не трѣбва да ограничаваме вжзможното по единъ естественъ законъ съ нашата концеп-

дия за вселенната. Много по-вече работи има на небето и земята, отколкото са сжнували нашите философи.

РАЗНИ.

Загадочно безпокойствие.—Подъ това заглавие, „Ребусъ“ сжобщава следнето: Чиновника Д., въ Симферополь, заявилъ на полицията, че въ продължение на два месеца неизвѣстно лице го безпокояло по единъ страненъ начинъ. Въ начало неизвѣстния се ограничавалъ въ това, че всѣка сутрина закачалъ на главната врата записка, въ която изказвалъ желание да се запознае съ сестрата на Д., като заплашвалъ, че въ противенъ случай ще открадне дѣвойката; посетилъ той захваналъ да удри и звъни вечеръ по прозорците, като сполучвалъ да изчезне незабелѣжено. Сутрина, както по обикновенно, намирали на дѹпшето въ преднята стая записка, въ която автора или настоявалъ да го запознаятъ, или разказвалъ подробно какъ прекарва семейството живота си, като сжобщавалъ кои са били у тѣхъ, или гдѣ са били тѣ, съ кои се видѣли и пр.; при това Д. представилъ по-вече отъ 50 записки на полицията. Полицията взела мѣрки. Въ преднята стая билъ поставенъ единъ стражаръ (въ това време у Д. се сжбрали гости), други двама преоблѣчени въ цивилни дрехи наблѹдавали, безъ да бждатъ виждани, за кой влиза и излиза, отъ вжнъ. Въ осемъ часа се чулъ обикновенния ударъ въ прозореца; поставения въ преднята стая стражаръ изкочилъ изъ вратата, която не била заклѹчена съ клѹчъ, но на улицата никой се не оказалъ, а наблѹдаващите отъ вжнъ стражари потвърдили, че никой тукъ не дохождалъ. Всички били очудени отъ сржчността на вагабонтината и заели пакъ прежните си мѣста. Въ десетъ часа се чуло звънъ на главната врата; но пакъ никой нѣмало.

Най-сетнѣ къмъ дванайсетъ часа сжщата история се повторила за трети пѣтъ и неизвѣстния пакъ успѣлъ да се скрие. Това тѣй повлияло на сестрата на Д., болна дѣвойка, която дошла въ Кримъ за поправление на здравieto си, че въ нея станало нервно разстройство, за което се изискало помощта на лѣкарите; а и всичкото семейство било много развълнувано. На сутрината, по обикновенно, въ предната стая намѣрили записка: „Тракахъ, звѣнихъ,—стражаря три пѣти отваря вратата, а пакъ не можахъ да ме хванатъ!“ На следната нощъ се повторила сжщата история, повторила се тя и всички други нощи, а виновника до сега не е още откритъ.

Богата памѣтъ.—Споредъ „Debats“, сега въ Сентъ-Луи-дѣу Миссисипи живѣлъ единъ човекъ надаренъ съ чудно богата памѣтъ. Той се наричалъ Жоржъ Макъ-Миллонъ. Той зналъ наизустъ, въ тѣхния хронологически редъ, имената, дните и часовете на раждането и смъртта, и най-дребните подробности въ живота на всички председатели на Сжединените Щати. Той познавалъ по имената имъ всички коне въ града; той повтарѣлъ нескончаеми поеми, безъ да забрави ни една дума, следъ като ги е прочелъ само веднѣжъ. Той си спомнѣлъ всички подробности на всички визити, които е направилъ презъ живота си, имената на всички лица, които е срѣщналъ и най-дрѣбните разговори, що са се водѣли. Той изговаря цѣлата Библиа, редъ следъ редъ, глава следъ глава, и по сжщия начинъ знае историята на всичките народи.....

Сждиата Дарлей пиши въ вѣстникъ „Sun“, който излиза въ Нѣу-Йоркъ: „Азъ вѣрвамъ въ възможността на всички явления, за които говорятъ въ спиритическите журналы. Лично азъ сжмъ билъ свидетелъ на почти всичките фази на тие явления. Фокусниците Келларъ и Херманъ могатъ да критикуватъ и фалшифициратъ непосредственото писане вжр-

ху плоча, но азъ можа да утвърдя, че е абсолютно невъзможно на тѣзи господа да произведатъ този видъ явления въ сжщите условия. Ако тѣзи господа искатъ да ми позволятъ да имъ представя своите собствени плочи, които ще снабдя съ едно кжсче писалка и които ще държа съ ржката си, безъ тѣ да могатъ да ги допиратъ, и ако въ тѣзи условия тѣ могатъ да произведатъ непосредственното писане, азъ се ангажирамъ да имъ платя хиляда доллара.

При подобни разпореждания азъ получихъ непосредствено писане върху плочите и даже веднжжъ отъ баща си, съ подписа му, а другъ единъ пжтъ отъ сестрата на жена ми. И двѣте послания бѣха различни. Баща ми е умрѣлъ преди 40, а балджа ми преди 15 години. При това бѣше сжвършено невъзможно, щото медиума да знае имената имъ.

Рисунките на г-жа Егорова.—Миналия Декември въ Парижъ са били изложени въ единъ салонъ въ улицата la Paix, чрезъ грижите на г-ца Волска, рисунките на г-жа Егорова. Тя сега приготвя една нова серия. По тринайсетѣхъ символически рисунки, които са очудѣли най-добрите французки артисти, ето какво пише г. Емилъ Мишле: „...Ето тринайсетъ картини отъ една странна хубостъ. Тѣ не приличатъ въ нищо на нашето западно изкуство. Тѣ не принадлежватъ на никаква школа, на никаква естетическа традиция... Никога г-жа Егорова не бѣше рисувала една фигура, когато, преди шестъ месеца, тя почувства въ себе си една ненадвизаема сила да я тика да вземе единъ моливъ. Тя се подчини и направи пжрвата рисунка, *Дѣтето*. Тогава именно г-ца Волска, пламенната пропагандаторка на спиритуалистическите идеи, обаяна, ангажира г-жа Егорова да ми покаже тая си пжрва рисунка. Азъ видѣхъ да се появяватъ последователно другите дванайсетъ ри-

сунки при такива условия и бързина въ извършването, които бѣха необикновенни. Дойдоха да ги видятъ и артисти, които бѣха авторитетни въ сѣветите си; тѣ даджа мнѣниета да се изложатъ публично..“

Нека притуримъ, че тѣзи тринайсетъ рисунки са свързвани една за друга въ единъ логически редъ и сѣставляватъ една истинска поема съ забелжително единство въ концепцията. Ето и названиата имъ: *Дѣтето, Юношеството, Въ Живота, Всѣки носи Кръста си, Проблемата на Злото, Тръгването за Отматка, Следъ смъртта, Астралния Свѣтъ, Пътуване въ Свѣтлината, Срѣщата, Посвѣщението, Последно Изпитание, Окончателното Сжединение.*

КОРЕСПОНДЕНЦИЯ.

Приети лева отъ: Берковица г. В. Хараламбиевъ, 5.—Карнобатско с. Герделий г. Стоянъ Стойковъ, 5.—Ловечъ Читалище „Наука“, 5.—София Военното Училище, 5.—Станимака г. Подиоручикъ Плевъ, 32 35.—Харманлийско с. М. Туренджикъ г. Вжачо Лозевъ, 5; г. Дим. Георгиевъ, 5.—с. Оваджикъ г. Ст. Миранзовъ, 15.—